

Kishíró

TORDASI

2010. március
E-mail: kisbiro@tordas.hu

ÖNKORMÁNYZATI LAP

XXII. évfolyam 3. szám
www.tordas.hu

KEDVES TORDASIAK!

A kicsit hosszúra nyúlt tél után kezdetét veszi a természettel való három évszakon át tartó szoros együttélés. Ennek során alakítanunk, gondoznunk kell a körülöttünk élő világot, akárcsak gyermekeinket, és ahogy egykor szüleink is minket. Az önkormányzat tavaly elkezdett közfoglalkoztatási programja idén újra indul. A Képviselő-testület a februári ülésén elfogadta ennek tervét, melyben 2 főt takarítói, 2 főt adminisztrációs és 16 főt közterületi segédmunkakörben tervez alkalmazni. Most, március elején a háromfős karbantartó brigádon kívül már 9 fő dolgozik közcélú munkavégzés keretében. Feladataik többek között az önkormányzat intézményeinek, közterületeinek gondozása, karbantartása, új eszközök, létesítmények építése. Azonban a település nem csak ettől válik széppé, vonzóvá, hanem attól, hogy ezekből a munkából is kivesszi mindenki a részét. Tordas mindig is híres volt szépségéről, gondozottságáról. Most a tél elmúltával ismét rendezhetjük az ingatlanjaink előtti közterületet. Megmetszhetjük növényeinket,

áshatunk, gereblyézhetünk, ültethetünk. Köszönöm mindazoknak, akik ezekre eddig is mindig odafigyeltek, tették a dolgukat, szépítve ezzel kis falunkat. Ha valaki még többet szeretne tenni, jelentkezhet az óvodaépítésre, részt vehet a március 20-i tavaszi falutakarításon és még sok más közösségi munkán. A település utcáit járva gyakran elgondolkozom, hogy mennyire jó ilyen helyen élni. Mindenki ismer majdnem mindenkit, együtt élünk, úgy, mint egy nagy család. Vannak olyanok, akik be tudnak illeszkedni, de vannak olyanok is, akiknek ez nehezebben megy.

Jó lenne, ha ők is megértenék, hogy a településsel a kapcsolatunk ne legyen a kerítéssel befejezve. Érezzék meg, a kerítésen túli rész is az életük szerves része, ahová szívesen várjuk őket. Lehet ez rendezvény, ünnepség, sportesemény vagy bármilyen összejövetel, beszélgetés. Bízhatok mindenkit, aki még nem tette, hogy kapcsolódjon be ebbe is. Szeretettel várjuk, hiszen egymásért vagyunk, és csak egymásra számíthatunk.

Nagybőjt, az elcsendesedés, a tisztulás időszaka van. Kezdjük el rendbe tenni házunk és a lelkünk táját, és úgy várjuk a természet tavaszi újjászületését, valamint a kereszthalál és a feltámadás ünnepét!

Juhász Csaba polgármester

PROGRAMOK

„MASZAT MŰVEK” ALKOTÓI KLUB GYEREKEKNEK a művelődési házban, március 13-án, szombaton 10:00-12:00.

NEMZETI ÜNNEP - MEGEMLÉKEZÉS AZ 1848-49-ES FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARCRA - március 15-én, 10 órakor a művelődési házban és a Petőfi-szobornál.

10 ÉVES LETT A TORDAS RÁDIÓ! - BULI A GÖDÖR KLUBBAN, a székesfővárosi Erzsébet téren, március 15-én, 21:30-tól. Fellép többek között Ripoff Raskolnikov! A belépés ingyenes, részletek a 23. oldalon!

„HOGYAN ÉLTEM TÚL A GULÁGOT?” - a 94 éves Placid atya tanúságtétele és élettörténete március 18-án, 18 órakor a művelődési házban.

TAVASZI FALUTAKARÍTÁS, március 20-án. Találkozás reggel 8-kor a művelődési ház előtt.

NYÍLT NAP AZ ISKOLÁBAN, március 23-24-én.

HÚSVÉTI JÁTSZÓHÁZ - április 1-jén, csütörtökön 16:00 órától a művelődési házban.

SPORTEGYESÜLETI HÚSVÉTI BÁL, április 4-én a művelődési házban.

ÁLTALÁNOS BÖRZE - BOLHAPIAC a művelődési házban április 17-én, szombaton 9:00-12:00.

Március havi mottó: „Ha egy értelmes lény figyelné, mi folyik nálunk a Földön, azt gondolná, ezen a bolygón őrltek laknak, akik ledarálják a bioszférát, s a helyére szemétdombot építenek.” (Balogh János)

Önkormányzati hírek

Rendkívüli Képviselő-testületi ülés, 2010. február 24.

Tordas Község Önkormányzat Képviselő-testülete döntött három pályázatról:

1. támogatási igényt nyújt be a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium által meghirdetett, Vidéki rendezvények, falunapok szervezésére kiírt pályázatra a 8. Hangya Napok rendezési költségeinek kiegészítése céljából.

2. támogatási igényt nyújt be az Önkormányzati Minisztériumhoz az 1/2010. (I. 19.) ÖM rendelet alapján, közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztésére. A fejlesztés tárgya a Sajnovics János Egysített Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény iskolaépülete (réggi iskola). A pályázat benyújtásához és felújítás megvalósításához szükséges 4 957 250 Ft önrészt a testület a 2010. évi költségvetésében biztosítja.

3. támogatási igényt nyújt be a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében meghirdetett „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok” TAMOP-6.1.2/A/09/1 című pályázati felhívásra.

A helyi rendeletek betartása kötelező

A tordasi helyi rendeletek értelmében:

1. TILOS a hivatalos hirdetőtáblákon, buszmegállóknál kívül bármilyen reklám, hirdetés elhelyezése (a buszmegállók belső falán is!).
2. TILOS közterületen szemetet, hulladékot eldobni.
3. TILOS közterület foglalási engedély nélkül södret, fát, homokot, egyéb építőanyagot közterületen tárolni.
4. A KUTYATULAJDONOS köteles összegyűjteni az eb által okozott szennyezést a közterületről

Az előírások betartása mindenki számára kötelező, településreink folyamatosan ellenőrzik. A szabálysértés 30 000 Ft pénzbírsággal büntethető.

Dr. Matota Kornél körjegyző

Üveghulladék-gyűjtés

Március közepétől az üveghulladék gyűjtését is elkezdjük településünkön. A Község házával szemben elhelyezett 120 l-es hulladékgyűjtő edénybe lehet a már nem használt üveghulladékot elhelyezni (kupakok, fedelek nélkül). Ezt az önkormányzat dolgozói rendszeresen ürítik, majd elszállítatjuk a megfelelő helyre. Kérjük, használják a szelektív hulladékgyűjtésnek ezt a formáját is! Reméljük így tovább csökken a kommunális hulladék mennyisége.

Telefonközpont a Község házában

Tájékoztatjuk Ügyfeleinket, hogy a Tordasi Hivatalban március 1-től üzemel az automata telefonközpont. Így mindenkinek lehetősége van közvetlenül azt a melléklet hívni, ahol szeretné az ügyét intézni. Reméljük így kényelmesebbé és egyszerűbbé válik az ügyintézés. A központi szám nem változott: 22/467-502

A melléklet a következők:

- 1 általános ügyintézés, szociális ügyek
- 2 víziközmű intézmény
- 3 adóügyek
- 4 pénztár
- 5 hagyatékkal, közgyógyggyal, testülettel kapcsolatos ügyek
- 6 anyakönyv, pénzügy
- 7 körjegyző
- 8 polgármester
- 9 védőnő

Juhász Csaba polgármester

ISMÉT FALUTAKARÍTÁS

Szeretettel várunk mindenkit 2010. március 20-án (rossz idő esetén 27-én) a Tavaszi Falutakarításra! Találkozunk reggel 8 órakor a művelődési ház előtt, ahol szétosztjuk a szemeteszsákokat és megbeszéljük, kik melyik területet takarítják.

Szeretettel várunk mindenkit március 26-án pénteken délután, a Fajtakísérleti Állomás Szabadság utcai kerítésénél lévő fa kereszt felújításának alkalmából tartandó imádkozásra, csendes sétálásra. Indulás 17 órakor a katolikus templom előtti felújított térről. Útvonal: Sport u., Hangya sor, Szabadság u. További részletek a szórólapokon.

Még egyszer a településőrökről

Az előző Kisbíróban a településőrökről megjelent rövid tájékoztatás több félreértésre adott okot, ezért megpróbálom ezt tisztázni. Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium a településőrök juttatásait 100 %-ban fedezi. A településőr munkáltatója a polgármester, így a munkájával kapcsolatos részletes teendőket ő határozza meg és ennek felügyeletét ő látja el. A feladatai a minisztériummal kötött megállapodás alapján a következők:

- A településen tevékenykedő hivatalos és közfeladatot ellátó személyek munkavégzésének támogatása.
- A különböző hivatalos őrszolgálatokhoz, rendvédelmi szervekhez, hatóságokhoz, közterület-felügyeletkezőkhez kapcsolódó jelző tevékenység, szükség esetén intézkedés kezdeményezése az illetékes hatóságnál.
- A közvagyon helyben található elemeinek (pl. parkok, játszótérek, középületek, utcabútorok, stb.) védelmében való közreműködés.
- Az önkormányzati rendeletek betartásának illetve betarttatásának a bűnmegelőzési, tűzvédelmi, közbiztonsági, településrendészeti célkitűzések megvalósításának hatékony támogatása.
- A településen tartandó rendezvények esetében közreműködés rendfenntartásban és forgalomirányításban.
- Természeti csapás, baleset, káreset, műszaki meghibásodás, egyéb veszélyhelyzet során közreműködés az összehangolt segítségnyújtásban, az élet- és vagyonmentésben, a helyreállítási munkálatokban és a rend helyreállításában.
- Az alkalmazó helyi önkormányzat által – a helyi közbiztonság javítása érdekében – meghatározott további feladatok végrehajtása.

Ahogy látszik, feladata jobban hasonlít a közterület felügyelőjéhez, de ezzel egyidejűleg több más tevékenységben és eseményben is közreműködik. A településőr nem polgárőr, kiegészíti a Polgárőrség tevékenységét, de vannak események (rendezvények, veszélyhelyzetek) melyeken együtt dolgozhatnak. Ha valaki bármilyen rendellenességet észlel, bátran hívja őket az alábbi telefonszámokon:

Huszi István: 06 20 549 56 59, Gurabi Károly: 06 20 550 0008

Juhász Csaba polgármester

A Szent László Völgye Kistérségi Szolgáltató Iroda
a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 20/A bekezdése alapján pályázatot hirdet

gazdasági vezető

munkakör betöltésére.

A pályázati kiírással kapcsolatosan további információt Garaguly Tibor nyújt a (06-22) 569-127 vagy (06-30) 576-4522-es telefonszámon. A pályázati kiírás további közzétételének helye: www.kszk.gov.hu

Év eleji Sportgyűlések

A Tordasi Sportegyesület alapszabálya szerint négyévente újra kell választani az egyesület Elnökségét és a Felügyelő Bizottságot. Mivel ez utóljára 2006-ban történt, így idén kell ezt újra megtenni. Ennek érdekében - az időközben lemondott Huszti István elnök helyett - Cifka János közgyűlést hívott össze 2010. január 18-ra. Ezen az egyesület tagjainak több, mint a fele jelen volt, így érvényes volt az összejövetel. A tagok elfogadták a 2009. év beszámolóit, majd egy jelölő bizottság ismertette a 8 fős elnökségre, valamint az egy elnökre vonatkozó javaslatait. Ezt a tagok néhány fővel kiegészítették, majd felkérték Farkas István elnökjelöltet, hogy ismertesse a jövőre vonatkozó elképzeléseit. Szeretném legalább így csinálni, mint eddig, de inkább jobban, hangzott a válasz és ezzel kellett beélnie a hallgatóságnak. Ezután következett a választás, ahol megválasztották az Elnökség és a Felügyelő Bizottság tagjait. Elnökség: Cifka János elnökhelyettes, Balla Antal, Csillag Szilveszter, Kalamár Domokos, Kincses András, Mocsonoki Károly, Szilágyi István, Tóth Gábor tagok. Felügyelő Bizottság: Milichovszki Ferenc elnök, Juhász Csaba és Zsilinszky István tagok. Az elnököt, mivel nem szavazott rá a jelenlévők több mint 2/3-a, nem sikerült megválasztani. Ezért új ülést hívtak össze január 25-re, ahol viszont nem jelent meg a tagok több, mint a fele. Ezt követően újabb ülés összehívására került sor február 15-re, ahol már két elnökjelölt indult az egyesület vezetéséért, Farkas István és Kincses András. A jelenlévők közül 26-26-an szavaztak a két jelöltre, két szavazat érvénytelen volt, így ismét nem volt sikeres a választás. A gordiuszi csomót Huszti István oldotta fel, aki lemondását visszavonva elvállalta a labdarúgó szezon végéig az elnöki teendőket, így nyár elején fog dönteni a Közgyűlés az elnök személyéről.

Juhász Csaba,
a Felügyelő Bizottság tagja

Táblácskák a Szabadság utcán

Sajnálattal tapasztalhattuk, hogy hiába a jó szó, a közös munka, a közösségi élet, egyesekben mégis felbuzog a harag, az „ellen” tenni akarás. Sokan láthattuk, hogy pár napig „Mi ez Timi”, „Mi ez Tomi” táblácskák díszítették a Szabadság utcán azon szakaszát, ahol az út nagyon rossz állapotban van.

Tettükkel ártottak az itt élőknek, hiszen egy arra haladó autósna meg lehet a véleménye ilyen feliratok láttán. De egyúttal magukat is minősítették, hiszen mindannyian emlékezünk, hogy a kátyúk az M7-es autópálya 2001-2002 évi felújítása során Tordásra szállított mart aszfalt miatt keletkeztek.

Ezután egy itt lévő (már megszűntetett) telephely tevékenysége miatt ide szállított több száz kamionnyi építési hulladék és földszállítás miatt mélyültek. A kérdés így a vállalkozót és a szemet hunyó hatósági embert illette volna. Pedig éppen erről írtam a januári újságban, hogy kerüljük el a békétlenség szítását és a valótlan rágalmozást, mert árt a közösségünknek. Ha valakinek észrevétele, kérdése van, keresse az illetékeseket. Igyekezünk a pozitív példákat kiemelni, melyek összhangban állnak a település érdekeivel, és építik a közösségi gondolkodást.

Egyébként a Tordason átvezető útnak nem az önkormányzat, hanem a Közútkezelő Kht. a tulajdonosa és egyben az út kezelője is. Így a településnek nincs joga és lehetősége ahhoz hozzányúlni. Időközben a Közútkezelő elkészítette az út és árok felújításának tervét, engedélyt kaptak a kialakítandó autóbusz peronok építésére is. Az összes dokumentum felkerült a minisztériumba a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséghez, akiket keresztül jutottak volna a megvalósításhoz szükséges pályázati pénzhez. Azonban a jelenlegi kormány döntése szerint március 1-től május 31-ig nem fogadnak be pályázatokat, így a nyárra tervezett felújítás hónapokat fog csúszni és emiatt lehet, hogy csak a következő évben valósul meg. Szomorú, hogy ez a projekt is (reméljük csak ideiglenesen) a nagypolitika áldozatává vált.

Juhász Csaba polgármester

Egy csatornacsonk keresése

Többen kerestek meg azzal a kérdéssel, hogy mi az a nagy gödör és földhalom a Szabadság utcai kanyar után. Tavaly novemberben a tulajdonos kérte, mutassuk meg a csatorna csonkját, hogy rá tudjon kötni. Kiderült, hogy ennek 4 m! mélyen kellene lennie. A szakemberek kijelölték az irányát is, de sehol nem találtuk, hiába ástunk ekkora gödört. Valószínű, mivel az aknából lőtték, elkanyarodott a cső, mely 16-17 m hosszú. Időközben kiderült, hogy több helyen is sérült. A korábbi kivitelező céget nem kereshettük, mivel megszűnt és a jogutódja is csődeljárás alatt van. Több ajánlat után sikerült kiválasztani a megfelelőt és elkezdődött az engedélyezés. Reméljük, ez minél gyorsabban befejeződik, és megkezdődhet a kivitelezés. Mivel a járdát nem lehet használni (alatta van a gödör egy része), egy ideiglenes átjárást biztosítottunk az arra közlekedőknek. Addig is kérem a türelmüket, ami tőlünk telik megteesszük, hiszen mindannyiunk érdeke a gyors befejezés.

Köszönettel: Juhász Csaba polgármester

Kupakgyűjtő verseny

Osztályok közötti kupakgyűjtő verseny indul az iskolában. A tanév végéig legtöbb kupakot összegyűjtő osztály jutalomban részesül. Bármilyen műanyag kupak leadható az osztályfőnököknél. A kupakok újrahasznosíthatók, műanyag termékek alapanyagaként szolgálnak.

Segítsünk az iskolásoknak a gyűjtésben, védjük együtt környezetünket!

Hajbin Tímea

Folyamatosan bővülő tartalom: www.tordas.hu

Településünk honlapjának tartalma folyamatosan bővül. A hatályos helyi rendeletek, valamint módosításaik egy részének egységes szerkezetbe foglalt szövege megtekinthető a „Polgármesteri Hivatal” menüpont „Hatályos rendeletek” címszóra kattintva.

Feltöltésre kerültek a korábbi Képviselő-testületi jegyzőkönyvek a „Képviselő Testület” menüpontban található „Archívum- Testületi ülések 1991-2006” címszó alá. Ezek a dokumentumok településünk múltjáról sok mindent elárulnak, de az olvasó tájékozódhat arról is, korábban hogy zajlottak a Képviselő-testületi ülések, ki milyen álláspontot képviselt a falut érintő fontos kérdésekben. Mivel 2006. előtt a jegyzőkönyvek nyilvánosságát nem biztosították, így az érdeklődők elég tekintélyes mennyiségű anyagot olvashatnak most át. A dokumentumokat tekinthetjük akár a helyi történelem részének is, ebből a szempontból is javasolom olvasgatásukat.

Az „Intézményeink” menüpont alatt az iskola címszónál a szöveges részben található egy hivatkozás az iskola 2009-ben indított hivatalos honlapjára, ahol sok hasznos tudnivaló és friss hír olvasható.

A földalon mindig friss hírekkel és információkat várja Önöket a község hivatalos honlapja!

Jelentkezzen a Hírlevélre és nyerjen!

Most duplán megéri a tordasi hírlevélre regisztrálni: azon kívül, hogy első kézből tájékozódhat a települést érintő hírekről, nyerhet is! A május 31-ig jelentkezők között kisorsolunk egy MP3 lejátszót!

Hajbin Tímea

TORDAS.HU HÍRLEVÉL

Ne maradjon le a legfrissebb információkról!

Iratkozzon fel hírlevelünkre!

Minden idők legtöbb önkormányzati fejlesztése saját forrásból!
A 2010. évi költségvetés

Tordas község Képviselő-testülete 2010. február 2-án elfogadta az önkormányzat 2010. évi költségvetését. A költségvetés alapja a koncepció (ld. januári Kisbíró), ehhez képest csak néhány pontosítás történt, bevétel oldalon főleg az állami támogatások módosítása, a helyi adók csökkentése és az előző évi pénzmaradvány növekedése miatt. A módosított bevételekhez igazítottuk a kiadásokat, költségvetési hiánnyal idén sem számolt a Képviselő-testület. Továbbra is számolnunk kell azonban azzal, hogy a csatorna beruházás miatt 2004-ben felvett, 2010-ben lejáró hitel kamataiért az önkormányzatnak kell helyt állnia az adófizetők pénzéből, mert a Víziközmű Társulat pénze elfogyott (lásd külön cikk!).

Kiemelném a fejlesztésekre fordítandó összeget, amely példa nélküli a rendszerváltás óta: bruttó 61 millió forint. Soha még ilyen mértékű beruházási, fejlesztési kiadást nem tervezhetett az önkormányzat saját forrásból. Még akkor sem volt ennyi a fejlesztésekre fordított összeg, amikor a falu eladott vagyonából akár 70 millió forint is befolyt a kasszába (lásd januári Kisbíró összefoglaló tábla – 1999. előtti adatok azért nincsenek benne, mert 2006. augusztusában sajnos az összes, 5+1 évnél régebbi iratot elszállították a Polgármesteri Hivatalból!).

A tervezett fejlesztési kiadásokat külön táblázat is mutatja. Reméljük, hogy az idő szorítása engedi, hogy valamennyi meg is valósuljon még az idén. A legfontosabb természetesen az új óvoda, amelyre már tavaly is megvolt az igény, de égetően sürgős az iskola tetőterének befejezése is, hiszen szeptemberben előre láthatóan egy újabb nagy létszámú elsős osztály indul, amely nem fér el a túl kicsire szabott eredeti osztályterekben.

Mivel szerencsére a következő évfolyamokban sem lesz gyerekhány, hosszú távon kell megoldani a nagy létszámú osztályok elhelyezését. Az új óvoda fejlesztési költségeinél még mindig az alapanyag, és a másként meg nem oldható építési költségeket terveztük be a kiadások között (figyelembe véve az előző évről áthozott előirányzatot), amely a tavalyi évhez képest növekedett a Takarékszövetkezet megvásárlásával nyert plusz hozzáépítendő alapterület miatt.

Hajbin Tímea, a Pénzügyi Bizottság elnöke

Tordas Község Önkormányzatának
2010. évi KÖLTSÉGVETÉSE

Összesítő tábla

Bevételek	ezer Ft
normatív állami hozzájárulás	80 715
normatív kötött felhasználású támogatások szja. kiegészítés	410
(a jövedelemkülönbség mérséklésére)	28 740
szja. normatív módon elosztott része	26 642
egyéb átengedett központi adók	17 000
eü. finanszírozás (TB-től átvett pénzeszköz)	4 020
intézményi működési bevételek	51 945
helyi adók	50 800
működési célra átvett pénzeszközök	18 685
működési hitel, kamat	228
prémiumévek program	1 833
pénzmaradvány	70 000
bevétel összesen:	351 016
Kiadások	ezer Ft
személyi juttatások	110 906
munkaadót terhelő járulékok	27 075
dologi kiadások	116 104
önkormányzat által folyósított ellátások (segélyek)	10 600
támogatás értékű működési kiadás	3 975
működési célú pénzeszköz átadás	20 635
felújítás	375
beruházás	61 346
kiadás összesen:	351 016
Beruházási kiadások	ezer Ft
kiadás megnevezése	
járdák, közvilágítás	875
urnafal építése	750
sportpálya fejlesztése	1 250
művelődési ház hátsó kerítés építése	625
művelődési ház hangosítás	250
könyvtár audiovizuális eszközök	96
iskola tetőtér beépítés	7 500
óvoda építés	50 000
beruházás összesen:	61 346

Ezúttal a legkisebbek kaptak bébiételt

A HUMANA forgalmazója felajánlott 650 üveg bio bébiételt, amelyet a legkisebb (félévestől 2 éves korig) tordasi gyerekek kaptak meg. A szervezést és adminisztrációt ezúttal is Hajbin Gergelynek köszönhetjük, a szállítást Juhász Csaba polgármester úrnak, Hajbin Tímeának pedig a szétosztásban nyújtott segítséget.

Továbbra is szívesen fogadjuk az ételismiszer-adományokat, így kérek mindenkit, hogy keresse fel Tordas Községért Közalapítvány kuratóriumának tagjait, amennyiben ilyen lehetőség tudomására jut. Természetesen az Alapítvány a szétosztott adományról igazolást állít ki annak érdekében, hogy a szigorú elszámolású ételismiszerek felhasználását az adományozó el tudja számolni a hatóságok felé. A megsemmisítésre szánt, le nem járt szavatosságú ételismiszerek így nem vesznek kárba.

Erdélyi Gábor
a Tordas Községért Közalapítvány elnöke

Nulla Hulladék program
a lakossági kérdőívek kiértékelése

A Nulla Hulladék program decemberi lakossági felméréséből Sáfian Fanni elkészítette az összesítést, valamint a válaszok részletes kiértékelését. A külön cikkben található összefoglaló mellett egy kicsit „önkormányzati” szemmel szeretnék én is néhány kérdést kiemelni a Fanni által készített elemzésből a tordasi „hulladék-helyzettel” kapcsolatosan.

- A szemétdíj mértékével mondhatni mindenki tisztában van, a többség nem tartja soknak a díjat, valószínűleg azért, mert ismerik a más településeken érvényben levő díjakat.

- Az 51 válaszadóból 14 nem tudta, hogy a megállapított szemétdíj a szállítással és lerakással kapcsolatosan felmerülő tényleges költségeket fedezi. Az igénybe vehető kedvezményeket 19 válaszadó nem ismerte, így ezekkel a kérdésekkel kapcsolatosan több tájékoztató cikket fogunk közzétenni a Kisbíróban (bár a bevezetésekor megjelent az újságban).

- Egy válaszadó a szemétdíjról úgy tudta, hogy egységes, tehát mindenki ugyanannyit fizet, függetlenül attól, hogy hány kukát tesz ki. Ez nem így van: a rendelet szerint a megállapított díjat minden egyes kukára ki kell fizetni. A tavalyi ellenőrzés során felszólítást kaptak, akik nem fizettek a második, vagy harmadik

kitett kuka után, illetve nagyobb kukát használtak. A kukák mellé kirakott zsákot a szállítók már csak akkor viszik el, ha az az önkormányzattól vásárolt szabvány zsák, amely így fedezi a többlet lerakási díjat. Ezekkel az intézkedésekkel próbáltuk igazságosabbá tenni a rendszert, hogy akik többet „termelnek”, többet is vállaljanak a költségekből. Az eladott zsákok mennyiségének növekedése azt jelzi, hogy nő a szabályokat betartók száma. A szabálysértőket idén is ellenőrzésekkel próbáljuk kiszűrni.

- Bár nincs a településen kimondottan szelektív hulladékgyűjtő sziget (ajánlat alapján ez évente 2,7 millió forintba kerülne), de sokféle hulladék helyi szelektív gyűjtése megvalósul (papír, PET palack, elem, sütőolaj), és a leadóhelyeket a felmérés alapján a lakosság 76%-a ismeri.

- Az ismert illegális lerakók közül az Öreghegy alatti sittlerakót említették a felmérésen a legtöbben. Volt olyan válaszadó azonban, aki úgy tudta, hogy működik sittlerakó, de az teljesen legális. Sajnos ez nem egészen fedi a valóságot. Az ismert tordasi vállalkozó valóban rendelkezett engedéllyel (ami azóta már visszavonásra került), de az nem arról szólt, hogy felhalmoz több tízezer m³ sittet az Öreghegy alatt, és befedi földdel, hanem hogy darabolja és elszállítja innen az építési törmelékét. Néhányan említették illegális lerakóként az M7 melletti területet, ez azonban nem tartozik Tordas közigazgatási területéhez. Tordas az emelkedő tetején kezdődik, a fasmnál.

- A kerti hulladékkal kapcsolatosan az önkormányzat meghirdetett egy komposztálási programot a Kisbíróban, de sajnos nagyon kevesen jelentkeztek, ezért nem lehetett megvalósítani. - A felmérésben megkérdezettek több mint fele jár rendszeresen a könyvtárba, a válaszadók a választékot is megjelölték az okok között.

- Nagyon pozitív visszajelzés az önkormányzati munkával kapcsolatosan, hogy két válaszadó kivételével mindenki tudja, hogy minden tavasszal, az önkormányzat által szervezett falutakarítási napon a település belterületét a résztvevő lakosság hulladékmentesíti (a válaszadók 60%-a segítene is a hulladékmentesítésben).

Sajnos ez utóbbival kapcsolatban meg kell hogy jegyezzem, hogy a személtelés a közterületeken egyre elterjedtebb. A Hanga sori árok például minden vasárnap reggel telítve van eldobott sörös dobozokkal, és bár Tordas közigazgatási határa és az M7 közötti területet Martonvásár önkormányzatának kellene hulladékmentesíteni, be kell valljuk, nem ők dobálják ki autójukból az út szélén százával heverő dobozokat, zacskókat, üdítősejteket, gyorséttermi csomagolóanyagokat...

Mi vagyunk a felelősök saját falunkért, mi élünk itt, így vigyáznunk kell tisztaságára. Az önkormányzati alkalmazottak és az Értelmi Fogyatékosok Otthonának lakója (akiknek ezúton is köszönjük munkáját) hiába járják végig szeméteszakkokkal a falut minden héten, ha újra és újra megjelennek a csokis papírok, üvegek, flakonok. Nekünk kell megtanítanunk gyermekeinket és unokáinkat (még ha kamaszok is), hogy ne hajítsanak el semmit az utcán, és nekünk kell rászólnunk a személtelőkre, még ha kényelmetlennek is érezzük, hogy felnőtt embereket kell kioktatnunk. Amíg nem ők érzik emiatt kellemtelenül magukat, addig terjed a rossz példa.

Még egyszer köszönöm Fanni és a többi önkéntes munkáját, akik segítettek a felmérésben (Báhidszki Lea, Csizmazia György, Kovács Mónika, Kovács Rebeka, Molnár Fábíán, Nagy Gábor, Sáfíán Lajosné, Vass Bence, Kapos Bálint, Ádám Eszter és Bajzák Krisztina).

A program a településre szabott hulladék-csökkentési stratégia kidolgozásával folytatódik.

Hajbin Tímea

HULLADÉKOK SZELEKTÍV GYŰJTÉSE TORDASON

hulladék	leadási hely
Papír	Papír-írószer-ajándék bolt (Szabadság út 26.)
PET palack	Értelmi Fogyatékosok Otthona
Sütőolaj	Értelmi Fogyatékosok Otthona, Óvoda - tároló
Szárazelem	Községháza, Iskola
Lejárt gyógyszer	Gyógyszertár, Biopatika (Somogyi B. u. 16.)
Üveg	Községháza előtti gyűjtőedény
Műanyag kupak	Iskolában az osztályfőnököknél

Nulla Hulladék Program

Tordas mintatelepülésen végzett kérdőívezés értékelése

A kiértékelést készítette: Sáfíán Fanni
Tordas, 2010.

Tordason 2009. december közepén kerestünk fel 51 helyi lakost, hogy megismerjük a lakosok környezeti problémákkal és a hulladékgazdálkodással kapcsolatos attitűdjét, ismereteit.

A tordasiak általában készségesen segítettek, inkább csak az idősebbek részéről érkezett visszautasítás, akik nem érezték magukat érdekeltnek a témában (főleg mert úgy gondolták, hogy csak a távolabbi jövőben lehetséges változást elérni). A felmérésben tordasi fiatalok és budapesti egyetemisták vettek részt önkéntes alapon, összesen tízen, akiknek ezúton is köszönjük alapos munkájukat és az arra szánt időt.

A kérdőívezés nem reprezentatív, de általa egy általános képet kaphatunk a tordasi hulladékos helyzetről és a lakosok hozzáállásáról, amely fontos segítség a Nulla Hulladék terv kidolgozásához.

A hulladékprobléma okai

Arra a kérdésre, hogy mi az oka az ilyen nagymértékű hulladéktermelésnek, a legtöbben a gyártókon lévő nyomás hiányát nevezték meg. Ebből arra következethetünk, hogy nem elégedettek a gyártók termelési módjaival illetve közvetetten a kapcsolódó állami szabályozással. Problémásnak tartják a fogyasztók felelősségvállalását is: a kényelemhez való ragaszkodás és az, hogy hasznos dolgokat is kidobunk, a hulladéktermelés növekedéséhez vezetnek. A lakosság anyagi ösztönzését is sokan kevesellték, tehát ez alapján ezen a téren még lenne tennivaló.

A hulladékproblémára a válaszadók majdnem 90%-a szerint a szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás rendszere lenne a megoldás, noha ez önmagában nem csökkenti a megtermelt hulladék mennyiségét. A tordasiak szerint a következő leghatékonyabb intézkedés a visszaváltási lehetőségek növelése lenne. A megkérdezettek fele az átfogó szemléletformálást is kiemelte; a személyes beszélgetések alapján sokan a lakosság szemléletbeli változását tartják bármilyen érdemi változás előfeltételének.

Szemétdíj, jelenlegi hulladékos helyzet

A szemétdíj értékével szinte mindenki tisztában volt (10-13 ezer forintba emlékeztek), és a válaszadók többsége nem tartja soknak a szemétdíjat, bár sokan nem válaszoltak erre a kérdésre. Az igénybe vehető kedvezményeket csak kevesen ismerték, de sokszor ők is pontatlanul.

A megkérdezettek alig több mint kétharmada volt tisztában azzal, hogy a kukákból begyűjtött hulladékot Pusztázámorra szállítják, ahol lerakásra kerül. Érdekes, hogy a válaszadók majdnem negyede úgy gondolta, hogy Pusztázámoron égetéssel történik a hulladék ártalmatlanítása.

Annak ellenére, hogy Tordason nem működik szigetes szelektív hulladékgyűjtés, minden második ember szelektíven gyűjt legalább egy típusú hulladékot. Emellett bevallásuk szerint igyekeznek visszaváltani, leadni, amit lehetséges.

A legtöbben papírt gyűjtenek, bár ezt az anyagot nagyon sokan azért kezelik külön, hogy aztán elégezzék; ez sajnos a PET-palackokra is jellemző, annak ellenére, hogy ez utóbbi folyamat során az egészségre káros anyagok jutnak a levegőbe.

A megkérdezettek majdnem fele másik településre (Martonvásárra, Budapestre) viszi a szelektíven gyűjtött hulladékát, a tordasiak háromnegyede pedig ismer valamilyen gyűjtőpontot a településen, ahol az egyes hulladéktípusok leadhatók.

A kerti hulladékokat, vagyis a lombot és a gallyakat komposztálás helyett sajnos többnyire elégetik a tordasiak, bár az ágakat néhányan legalább fűtésre használják. A komposztálók között jelentős azok aránya, akik a konyhai hulladékokat nem komposztálják, csak a levágott fűvet, lombot, és így másnak már nincs hely.

Hulladékmegelőzés, életmód

Arra a kérdésre, hogy milyen intézkedésekre költenék a település pénzét a hulladékprobléma megoldása érdekében, a tordasiak 90%-a a szelektív hulladékgyűjtést választotta. Ennek hátterében az állhat, hogy erről a lehetőségről van a legtöbb ismerete a lakosságnak. Emellett a személtelés szigorú ellenőrzését és büntetését, szemléletformáló és hulladékcsökkenítő programokat is támogatnának. Továbbá többen komposztálási programot is indítanának és felszámolnák az illegális hulladéklerakókat.

A tordasiak többsége a különböző típusú (többek között veszélyes) hulladékok közül leginkább a településen is leadható anyagok illetve a gyógyszerek leadási lehetőségeit ismeri, a többivel kapcsolatban viszont nem tájékozottak, és a kérdőívzés során érdeklődtek a lehetőségekről. Jellemző, hogy veszélyes hulladékaikat sokan a lomtalanítás során „ártalmatlanítják”.

Igyekeztünk felmérni, hogy a tordasiak mennyire hajlandók megjavíttatni elromlott eszközeiket, hiszen ez is egy jelentős hulladékmegelőzési lépés. Majdnem megegyező arányban mondták azt a megkérdezettek, hogy inkább újat vesznek (47 %) illetve hogy megjavíttatják elromlott, gyakran használt elektromos berendezésüket (43 %). Sokan nem bíznak a javításban, drágának találják, vagy csak elvből vesznek újat. Általánosságban elmondható, hogy a lakosok akkor választják inkább a javíttatást, ha ismernek helyi javítási lehetőséget (nem igényel utánajárást) és olcsóbban jönnek ki, mintha újat vennének. A csak ritkábban használt elektromos eszközök esetén viszont már jellemzőbb, hogy kölcsönkérik (47 %), mert tudják, kitől lehet, és mert így olcsóbb. Csak a válaszadók harmada vesz újat ilyen esetben, amit azzal indokolnak, hogy az adott

eszköz bármikor kellhet, illetve félnek, hogy pont náluk romlik el egy kölcsönkért berendezés.

A tordasiak több mint fele jár rendszeresen vagy alkalmanként könyvtárba anyagi okok és a különleges választék miatt.

Használt ruhát a válaszadók majdnem kétharmada szokott venni, sokan kifejezetten szeretik ezeket olcsó árú és jó minőségű miatt.

Hulladékmegelőző intézkedések, felelősök

A megkérdezett tordasiak 96 %-a szerint szükséges csökkenteni a keletkező hulladék mennyiségét. Becslésük szerint a településen és háztartásukban is átlagosan harmadával lehetséges csökkenteni a termelődő hulladékot (34,5 és 29,1 %, mindkét érték 0 és 75 % között mozgott).

A hulladék mennyiségével arányos, differenciált szemétdíjat a tordasiak többsége támogatná, mert igazságosabbnak és arányosnak tartják, ami csökkentésre ösztönözné a lakosokat. Néhányan viszont tartanak az illegális hulladéklerakók elterjedésétől, így csak az előnyök-hátrányok megbeszélése, vagy megfelelő megelőző intézkedések esetén egyeznének bele egy ilyen rendszerbe.

A szelektíven gyűjtő háztartások támogatását is hasonlóan nagy arányban támogatják a megkérdezettek. De megjelent az a vélemény is, miszerint a szelektálást belső motivációnak kellene hajtania.

A kérdőív talán egyik legfontosabb kérdése, hogy milyen hulladékcsökkenítő intézkedéseket látnának szívesen településükön a tordasiak. Itt is a szigetesen szelektív gyűjtés volt a legnépszerűbb – valószínűleg azért, mert ezt a típusú gyűjtést ismerik leginkább, s nincs közvetlen tapasztalatuk és információjuk például a házhoz menő szelektív gyűjtés előnyeiről –, ám emellett még számos lehetőség hiányzik Tordasról a válaszadók szerint.

A háztartási veszélyes hulladékok településen való gyűjtését a megkérdezettek több mint 60%-a támogatná. Emellett sokan szívesen látnának olyan hulladékmegelőző szolgáltatásokat, mint a visszaváltható csomagolású termékek bevezetése, a használt tárgyak leadásának vagy cseréjének lehetősége vagy az otthoni komposztálás elterjesztése. A hulladékokról és gyűjtésükről is sokan szeretnének további információkat kapni.

A tordasiak úgy látják, hogy a hulladékok megfelelő kezelése és a hulladéktermelés csökkentése elsősorban a lakosság felelőssége. Ez pozitív abból a szempontból, hogy érzik saját felelősségüket is és nem igyekeznek azt másokra hátrítani. Véleményük szerint a lakosság feladata a fokozottabb odafigyelés és az adott lehetőségek kihasználása lenne: a szelektálás, komposztálás, a jogszabályok betartása, a tudatos vásárlás és a környezettudatos életmód kialakítása.

A kormány és az önkormányzat feladata pedig a lakosságot és a gyártókat egyaránt ösztönző (vagy korlátozó) törvények, rendeletek létrehozása és ezek betartatása, valamint helyi szinten a különböző hulladékcsökkenési lehetőségek biztosítása (pl. szelektív gyűjtés). A gyártóktól nagyobb környezeti felelősséget és olyan termékeket várnak el, melyek kevesebb, vagy könnyebben szelektálható hulladékot eredményeznek.

Ezúton is köszönjük mindazoknak, akik időt szántak ránk és válaszoltak kérdéseinkre. Igyekszünk a továbbiakban minél több olyan információt megosztani a tordasiakkal, amely segíti őket abban, hogy mindennapjaikban kevesebb szemetet termeljenek, illetve a mégis keletkező hulladékaikat környezetkímélő módon kezeljék.

Használt sütőolaj leadására

továbbra is lehetőség van az óvoda belső udvarából nyíló, a tornaterem mellett lévő raktárban. Kérjük, csak szűrt olajat öntsenek a tartályba! Köszönjük, hogy óvja a környezetet!

Hulladékok szelektív gyűjtése Tordason

Polgármester úr decemberben ajánlatot kért a kommunális hulladékot elszállító ÉrdKom Kft-től szelektív hulladékgyűjtés megvalósítására.

A beérkezett ajánlat részletesen levezette a gyűjtés és szállítás költségeit, így először az előző évi adataik alapján kiszámította az egy km-re eső szállítási díjat, amely nettó 1439 Ft (a továbbiakban a cikkben mindig nettó árak szerepelnek).

A különböző megoldásokat az alábbiakban ismertetem.

1. Házhoz menő, zsákos szelektív hulladékgyűjtés

A gyűjtési útvonal hossza Tordas belterületén belül 24 km, a hulladéklerakóig szállítás Tordasra eső része 2 x 6 km, ez összesen 36 km. A kéthetenkénti szállítás, hozzáadva a hulladékgyűjtő zsákok 25 Ft-os árát (kéthetente kétféle hulladékkal számolva) 2 126 904 Ft/év.

Ennél a gyűjtési módnál a szelektív hulladékgyűjtés bevezetése külön beruházást nem igényel, és a tapasztalatok alapján a gyűjtött hulladék is tisztább, kevesebb szennyezőanyagot tartalmaz.

2. Gyűjtőszigetes szelektív hulladékgyűjtés

A műanyagot és a papírt heti 1 alkalommal kell üríteni, míg az üveg hulladék gyűjtésére elegendő havi 1 alkalom, így az éves ürítések száma 64 db. Így a gyűjtési költség, a fentihez hasonló, megalapozott számítással alátámasztva, 2 486 592 Ft/év.

Ennél a megoldásnál beruházási költség is van. A gyűjtőedények beszerzési ára - 2 db 3 féle hulladékot gyűjtő gyűjtősziget esetén - 900 000 Ft.

A sziget kialakításának költsége: 350 000 Ft/sziget, 2 sziget esetében 700 000 Ft.

7 év amortizációt figyelembe véve, a beruházás éves költsége 230 000 Ft/év.

A gyűjtési költség + gyűjtősziget éves költsége 2 716 592 Ft/év.

A fenti két megoldás költségét csökkentik a szelektíven gyűjtött, újrahasznosítható hulladékokért kapható átvételi árak, amelyet csomagolóanyaggyártó és felhasználó cégek - így végsősoron mi, vevők - által befizetett környezetvédelmi termék-díj bevételből fedeznek. Az, hogy Tordason mennyi ilyen hulladék képződik évente, az Óko-Pannon Nonprofit Kft. adatai alapján becsülhető az alábbiak szerint. Az országosan begyűjtött hulladék egy főre vetített mennyisége és Tordas lélekszáma alapján a helyben begyűjtendő hulladékok várható éves mennyisége az alábbi: papírhulladék 8690 kg, üveghulladék 3862 kg, műanyag hulladék 3862 kg. Az átvételi árak a következők: papír: 4 Ft/kg, üveg: 1 Ft/kg, műanyag: 10 Ft/kg.

Díjcsökkentő tényező még az egyelőre a kommunális hulladékkal együtt elszállított, egyébként szelektíven gyűjtendő hulladékok tömege után fizetendő 7,8 Ft/kg lerakóhelyi díj.

A két tényező figyelembe vételével kiszámítható, hogy éves szinten mintegy 340 000 Ft bevétel várható, azaz ennyivel csökkenthetők a fenti díjak.

1. Házhoz menő, zsákos szelektív hulladékgyűjtés éves díja így 1 785 978 Ft, gyűjtőszigetes gyűjtés esetén: 2 145 666 Ft.

Eddig az ajánlat, most nálunk pattog a labda. Mi legyen?

Az első esetben (amikor háztól viszik el a szemetet):

1. „gyártunk” 31 200 db új szemetet (műanyag szemeteszáskot), ez további környezetszennyezés
2. évente 26-szor végigmegy a falun a kukásautó (624 km), ez 15 600 elindulást jelent (26 x 600), kiadós gázfröccsel, újabb környezetszennyezés
3. mindemellett jelent évi 3 000 Ft + ÁFA díjnövekedést ingatlanonként (30 %)

A második esetben (két hulladékgyűjtő sziget alkalmazásával)

1. nincs szemeteszák (ennyivel rögtön jobb a helyzet)

2. évente 64-szer jön a kukásautó (384 km), környezetszennyezés, de ez is kisebb, mint az első megoldásnál
3. mindemellett jelent évi 3 600 Ft + ÁFA díjnövekedést ingatlanonként (36 %)

Természetesen bármelyik konstrukciót választjuk, a díjat átvállalhatja a falu. Igaz, hogy végső soron akkor is össze kell szednünk rá a pénzt, mondjuk adó formájában.

Két ajánlat közül választani, és költeni a tordasi adófizetők pénzét, ez bárkinek menne. Ehhez nem kellünk mi. Kellene valami „eredeti” tordasi megoldás, úgy, mint az óvodaépítésre!

Rövid nyomasztás után megtudtam, hogy Budapest környékén egyetlen üveghulladék gyűjtő és feldolgozó cég működik, minden szolgáltató oda szállítja be a szelektíven gyűjtött üveget.

Németh József helyi vállalkozó, aki konténeres teherszállítással foglalkozik, felajánlotta, hogy szerez kb. 40 000 Ft-ért egy zárható négyköbméteres konténer, amit annak megtelése után 19 000 Ft-ért elszállít Csömörrre. Így évi két szállítás az önkormányzatnak 38 000 Ft-ba kerül.

A csömöri cégnél elmondták, hogy ha szerződést köt az önkormányzat a cikkben már említett Óko-Pannon Nonprofit Kft-vel, akkor még pénzt is kaphatunk a beszállított üvegért.

Ez jó hír, következésképpen a levelezés az Óko-Pannonnal:

From: Teszár Tamás

Sent: Monday, December 14, 2009 3:50 PM

To: xy@okopannon.hu

Subject: Üveghulladék gyűjtés

Tisztelt XY!

Tordas Községben az önkormányzat szeretné megoldani a lakossági üveg hulladék elkülönített begyűjtését, és azt beszállítani az Avermann-Holvex Kft. csömöri telephelyére. Az Avermann-Holvex Kft-től kapott ajánlatban arról tájékoztattak, hogy amennyiben szerződést kötünk az Óko-Pannon Nonprofit Kft-vel, úgy a beszállított mennyiségért kilogrammonként 16 Ft-ot kaphatunk. A kommunális hulladékot a településen begyűjtő ÉrdKom Kft-től a mennyiségre vonatkozóan, a közel 2000 fős lélekszámra, 4 tonna/év mennyiséget becsültek.

A pille palackok begyűjtése évek óta megoldott, azt a Fővárosi Önkormányzat Tordason működő, felnőtt értelmi fogyatékosokat ápoló intézete végzi, nagy sikerrel.

A papír hulladékot az iskolások gyűjtik, év közben egy cég telephelyén kerül elhelyezésre, évente egyszer pedig közvetlenül a házaktól gyűjtik össze a gyerekek, az érte kapott pénz az iskola alapítványát gazdagítja.

Évente egyszer vasgyűjtést is rendezünk, akkor több teherautónyi hulladékot szállítanak el, az érte kapott pénz is az iskola alapítványába kerül.

Kérem, hogy az ajánlatot kedden 16 óráig legyen szíves elküldeni, hogy az év utolsó testületi ülésén ismertetni tudjam, illetve dönthessünk róla!

Köszönettel: Teszár Tamás alpolgármester

A levélre a következő válasz érkezett:

From: xy@okopannon.hu]

Sent: Tuesday, December 22, 2009 10:05 AM

To: alpolgarmester@tordas.hu

Re: Üveghulladék gyűjtés

Tisztelt Teszár Úr!

Levelét köszönettel megkaptuk és amint látom, a mai határidőig talán még időben válasszal is szolgálhatok.

Az ÓKO-Pannon Nonprofit Kft. lakossági begyűjtési rendszere úgy épül fel, hogy minden egyes hozzánk csatlakozni szándékozó önkormányzattal a vele közszolgáltatási szerződéses kapcsolatban álló közszolgáltatójával együtt kötünk szerződést. Vagyis ez minden önkormányzat esetében egy három oldalú kapcsolat: az önkormányzat, akinek a közigazgatási területén történik a szelektív gyűjtés, a közszolgáltató, aki a kommunális hulladékgyűjtés mellett a hasznosítható hulladé-

kok különgyűjtését is végzi, valamint az ÖKO-Pannon, mint a csomagolási hulladékok hasznosítását koordináló szervezet. Jelenleg 900 település és 71 közszolgáltató hulladékkezelővel vagyunk ilyen jellegű kapcsolatban.

Előfordul egyes helyeken, hogy a szelektív hulladékgyűjtést nem a települési szilárd hulladékgyűjtésre szerződött közszolgáltató végzi, hanem más hulladékkezelő, magánvállalkozó. Ilyen esetekben sajnos nem áll módunkban a gyűjtést támogatni.

Az Önök közszolgáltatója, az Érd-Kom Kft. 2004. óta együttműködő partnerünk, 3 településen végzik országos szinten is kiemelkedő eredménnyel a hasznosítható hulladékok gyűjtését, kezelését. Jól bejárattott szerződéses kapcsolatuk biztosítja a kezelt hulladékok hasznosítóhoz való folyamatos, zavartalan eljuttatását, amely különösen a válság idején egy fontos szempontja a tevékenységet végző gazdálkodó szervezet jelentős kiadásainak ellensúlyozására.

Mindezeket azért írtam le Önnek, hogy a talán legkézenfekvőbb megoldást lenne célszerű választaniuk a lakossági szelektív hulladékgyűjtés megoldására. A szelektív hulladékgyűjtés egy meglehetősen összetett tevékenység, melynél nem elhanyagolható szempont, hogy hulladékkezelési engedély nélkül nem végezhető. Továbbá speciális edényzet, gyűjtőjármű kell hozzá, a házhoz menő gyűjtés esetén a zsákok/edények beszerzése is költségekkel jár, mindezek mellett az összegyűjtött anyag szállítását is meg kell oldani. Mindez az Érd-Kom Kft. számára adott. Több éves szerződéses kapcsolatunk alapján biztosan merem ajánlani Önöknek ezt a megoldást, annak érdekében, hogy Tordas Községben is elindulhasson és működhessen a szelektív hulladékgyűjtés.

Eddigi törekvéseikhez gratulálók. Amennyiben további kérdései merülnének fel a témával kapcsolatban, keressen bátran.

From: Teszár Tamás
Sent: Monday, December 14, 2009 3:50 PM
To: xy@okopannon.hu
Subject: Üveghulladék gyűjtés

Tisztelt XY!

Az ÉrdKom a gyűjtőszigetes megoldásnál havi egyszeri elszállítást javasolt, évi 3 862 kg becsült mennyiségre. A szállítás díja: 12 x 38 853 Ft, összesen 466 236 Ft + ÁFA, bruttó 582 795 Ft, ebből lejön 3 862 + 23 172 Ft, amit a hulladékért kapunk, így 555 761 Ft a bruttó ár.

Egy helyi vállalkozó zárt, 4 köbméteres konténerrel biztosít az üveghulladék gyűjtésére, és azt annak megtelte után, bruttó 19 000 Ft-ért szállítja el az Avermann-Holvex Kft. csömöri telepére.

A KÜLÖNBSÉG - ÉVI KÉT ELSZÁLLÍTÁSSAL SZÁMOLVA IS - 518 EZER FT/ÉV, ENNYIVEL KERÜL KEVESEBBE AZ ÜVERGHULLADÉK SZELEKTÍV GYŰJTÉSE AZ ÖNKORMÁNYZATNAK, HA NEM A KÖZSZOLGÁLTATÓ HULLADÉKKEZELŐVEL KÖTÜNK MEGÁLLAPODÁST. A TIZENÖTSZÖRÖS ÁRKÜLÖNBSÉG ANNYIRA JELENTŐS, HOGY KÖZPÉNZBŐL GAZDÁLKODÓKÉNT AZ ÖNÖK ÁLTAL JAVASOLT MEGOLDÁST MI SEMMIKÉPPEN SEM TÁMOGATJUK. MELLESLEG, AZ ILYEN MEGOLDÁSOK MIATT TART OTT AZ ORSZÁG, AHOL TART, ÉS PERSZE AZ ÖNKORMÁNYZATOK IS. DE ERRÓL NEM ÖNÖK TEHETNEK.

Köszönöm a segítségét.

Tisztelettel: Teszár Tamás alpolgármester

Így jutottunk el a megoldásig. A polgármester úr által kidolgozott eljárás a következő: az üveghulladékot a Községháza előtti hulladékgyűjtő edénybe dobjuk, onnan bekerül a konténerbe, azt pedig a vállalkozó elszállítja, amikor megtelik.

Több mint félmillió Ft-ot spórolunk a falunak, ezáltal az adófizetőknek ezzel a megoldással, még úgy is, hogy a jogszabályok miatt az önkormányzat nem kaphat pénzt a hulladékért.

Úgy alakult, hogy ez a Kisbíró sokat foglalkozik a hulla-

dék problémákkal, így kínálkozott a lehetőség, hogy ezen a példán megmutassuk, hogyan dolgozunk mi, képviselők, a háttérben, nap, mint nap.

Az adócsökkentés lehetősége - amit rosszindulatúan kampányfogásnak tüntetnek fel a velünk szembenállók, nem „ingyen” csöppent a kezünkbe, és az Önök ölébe. Ahogy láthaták, minden egyes forintért megküzdünk a falu érdekében. Ezért nem jár dicséret, ez a dolgunk, erre vállalkoztunk, amikor indultunk a választáson 2006-ban. A legnagyobb elismerést ennek ellenére már megkaptuk: azt, hogy Önök partnerek a munkában, hiszen már csaknem háromezren veszünk részt az új óvoda építésében.

Teszár Tamás alpolgármester

Fogjunk össze ismét kedvenc iskolánkért!

Küldje be a megadott címre („Univer – Nyerjen a mi iskolánk!” 6000 Kecskemét, Szolnoki út 35.) 2009. szeptember 1. és 2010. április 2. között:

- a csomagoláson található SULIPONTOT,
- a flakonos majonéz immáron dupla SULIPONTOT ér!
- az Ön nevét és címét,
- az iskola pontos nevét és címét: Sajnovics János Egyesített Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (2463 Tordas, Köztársaság u. 1.)

Egy borítékban több pontot is beküldhet, hiszen a sorsoláson annál nagyobb az iskola nyerési esélye, minél több SULIPONTOT kap. Az akció végén ugyanis a SULIPONTOK ki-sorsolásával dől el, melyik három tanintézet kapja a 3 millió, a 1,5 millió, illetve az 500 000 forintos támogatást felújításra és fejlesztésre. Sőt! A legtöbb SULIPONTOT gyűjtő iskola most 3 millió forint támogatásban részesül, a sorsolástól függetlenül!

A népszerű iskolákat (összesen 200-nál több beküldött pont) automatikusan 5 fociabdával ajándékozzuk meg.

A gyűjtött SULIPONTOKAT leadhatja az iskola titkárságán is!

Az akció részleteit megismerheti a termékek csomagolásán és a www.univer.hu honlapon.

Főzzünk játszóteret!

Az akció 2010. augusztus 15-ig tart! Gyűjtsük a Knorr Delikat8 termék vonalkódjait és nyerjünk játszóteret gyermekeinknek!

2010-ben 6 játszóteret sorsolnak ki, 1 további játszóteret a legtöbb pályázatot beküldő település nyer, egy pedig automatikusan azé a településé lesz, ahonnan a lakosság számához viszonyítva a legtöbb beküldés érkezik. Minél több pályázattal indul egy-egy település, annál nagyobb az esélye, hogy az 5 regionális sorsoláson vagy az országos sorsoláson a szerencsés nyertesek között szerepel (Fejér Megyéből a beérkezési határidő május 27.), illetve az utolsó két játszóterért folytatott küzdelemben is az élre törhet.

A vonalkódok leadhatók az óvodában, iskolában, művelődési házban, és a családi vegyesboltokban.

A játék állása megtekinthető a www.delikat.hu weboldalon.

FELHÍVÁS!

Ha szippantós autó a csatornába engedi a szennyvizet, kérjük azonnal jelezzék

- hivatali időben a Községházán (22 467 502), vagy a településőröknél (06 20 549 56 59, 06 20 550 0008)
- hivatali időn kívül a Polgárőrségnél (06 30 630 8777)!

Juhász Csaba polgármester

ÚJ ÓVODÁNK LESZ!

Kihasználva a téli pihenőt, elkészült az új óvoda tervének módosítása.

Kiválasztásra kerültek a külső nyílászárók, több egyeztetés folyt a Székesfehérvári Tűzoltósággal. Részletesen megtervezésre került az új főzőkonyha a beépített bútorokkal és eszközökkel együtt. Természetesen figyelembe véve a jelenlegi konyhánk berendezéseit.

Eközben elkezdődött a munka az építkezésen is. Az önkormányzati brigád átszállította a cserepezés befejezéséhez szükséges anyagokat (cserepek, kúpcserepek), így ha a körülmények megfelelőek lesznek, folytatódik a tetőfedés befejezése.

A meleg időjárás alatt elkészült az eddig megépült szárny

teljes belső vakolása. Folyamatban van az első rész tégláinak a helyszínre szállítása, és megkezdődött az első részen a teherhordó falak építése.

Juhász Csaba pogármester

Önkéntesek az új óvodáért – már 274-en jelentkeztek!

Az önkéntesek összesített listáját a Községházán kezelik, és Czuczor Bernadett telefonon keresi meg a jelentkezőket az időpontegyeztetés végett. Azért szükséges az egyeztetés, és azért nincs meghirdetve a munka, mert egyszerre túl sokan nem tartózkodhatnak az építkezésen, illetve bizonyos munkafolyamatok nem igényelnek tömeges részvételt. Ha valaki előre jelezni szeretné, hogy melyik hétvégén jönne szívesen – főleg segédmunkára – az építkezésen segíteni, akkor azt megteheti Czuczor Bernadettnél a 22/467-502 telefonszámon, vagy személyesen.

Az elmúlt hetek tapasztalata alapján a telefonos megkeresés jól működik. Minden hétvégére sikerült megfelelő számú segítő kezdet találni, valamint a megkeresett asszonyok, lányok nagy lelkesedéssel készítették az erőt adó ebédet. Köszönjük mindenkinek a segítséget!

Tudnivalók az építkezéssel kapcsolatban

Az építési területre történő belépés előtt regisztráció szükséges, így mindenkit kérünk, hogy a munkavégzés megkezdése előtt keresse fel az éppen ügyeletes munkavezetőt. Általában a kezdési időpont, eligazítás reggel 8 órakor van.

Személyi igazolványt az ellenőrzések miatt mindenki hozzon magával. A táskákat, iratokat, ruhaneműket a Takarékszövetkezetből kialakított melegedőben lehet elhelyezni. Dohányzás csak a kijelölt területen lehetséges.

Megjelenés: hosszú nadrágban, vastag talpú (ha lehet acélbetétes) cipőben. Kesztyűt, sisakot, egyéb felszerelést az önkormányzat biztosít. Alkohol vagy drogot a megjelenés előtt és a munkavégzés közben fogyasztani tilos.

A különböző szaktudást és gépkezelői végzettséget bizonyító iratokat, bizonyítványokat kérjük juttassák el az önkormányzathoz, ahol fénymásolat formájában lefűzésre kerül.

Hajbin Tímea

Adományok az óvoda építésére

Aki szeretne további adományokkal hozzájárulni az új óvoda létrehozásához, kérjük fizesse/utalja a Tordas Község Önkormányzata által 2004-ben alapított kiemelten közhasznú közalapítvány támogatások céljára fenntartott számlaszámára:

Tordas Községért Közalapítvány
11600006-00000000-22752262

Közleményként kérjük tüntesse fel a támogatás célját:
„ÚJ OVI”.

Amennyiben nem járul hozzá, hogy támogatóként nevét nyilvánosságra hozzuk, kérjük jelezze szintén a közleményben: „nem nyilvános”!

Támogatásáról kérésére igazolást ad ki a kuratórium elnöke. Ehhez kérjük küldje el a következő adatokat az alapítvány címére:

- befizető neve
  - címe vagy székhelye
  - adószáma, adóazonosítója
  - a befizetés összege és időpontja
- A támogatási igazolásokat postai úton kézbesítik.
Az alapítvány székhelye: 2463 Tordas, Szabadság út 87.

Adományát az önkormányzatnál átvehető csekken is befizetheti ugyanerre a számlaszámra.

Támogatását ezúton is köszönjük!

Kérdések-válaszok az új óvoda építésével kapcsolatban

Mint azt korábban ígértük, az új óvoda építésével kapcsolatban felmerülő, közérdeklődésre számot tartó kérdésekre a Kishíró hasábjain válaszolunk. Amennyiben újabb kérdés merül fel, kérjük jelezzék a kishiro@tordas.hu e-mail címen, vagy személyesen a képviselőknél, önkénteseknél!

Információk, fényképek
az új oviról az interneten:

ujovinklesz.blog.hu

ELKEZDŐDÖTT?

„Elkezdődött! Igen! Ismét elkezdődött a nagy harc. Itt, Tordason, és máshol is.” vezetik be Derecskei János gondolatai a Tordas Értékei februári számát. Ő már csak tudja! Hisz rendszeres szerzője, partnere az értékmegőrzőknek, akik igazán felemelő célokat tűztek a zászlójukra: megőrizni Tordas eredményeit, értékeit, együttműködni a környék településeivel, civil szervezeteivel, stb.

Az egyesületük 2006-os önkormányzati választás utáni megalakulása, a vezetőség összetétele és az újság eddigi számai azonban egyértelműen mutatják, hogy az értékek mellett az érdekek is szerepet játszhattak abban, hogy akkor hirtelen még az egykori riválisok is egy akolba terelődtek. Nincs ezzel semmi baj, azon kívül, hogy nem vállalják azt, amit legkésőbb ennek a számnak elolvasása óta mindenki láthat: a politikaellenesség fennhangon hirdetése mellett erőteljes politikai tevékenységet folytatnak. Ezt láthatóan szegyellik, pedig kulturáltan művelve akár még büszké is lehetnének rá. Ugyanis demokráciában élünk, ahol mindenkinek lehet véleménye, szinte mindenki választhat és választható és ebből adódóan természetes, hogy sok mindenben nem értünk egyet.

A demokrácia (görög eredetű szó, a nép uralmát jelenti), a demokratikus rendszer nem tehet arról, hogy sokan csalódtak benne. Vitathatatlan eredménye, hogy kevés kivételtől eltekintve mindenki részt vehet a települése és hazája közügyeinek eldöntésében.

Az nem a demokrácia bűne, hogy a választók egy része „megvehető”, 19ezer forinttal, lejárt szavatosságú téstával, ingyen koncerttel, somlói galuskával. Még csak nem is azoké, akik anyagi helyzetük miatt rászorulnak minden segítségre. Az igazi bűnösök a derecskeifélék, olyanok, akik konkrétumok említése nélkül képesek leírni, hogy „a nagypolitika kicsinyke kis falunkba is betette a lábát. Előljáróink egy része igen erős politikai függésben van. A nagyvezér iránymutatását igyekeznek szolga módon végrehajtani és végrehajtatni.” Ráéró nyugdíjasként átolvashatná azt a sok száz oldalt, amely az utóbbi évek testületi munkáját jegyzőkönyv formájában rögzíti, és megmutathatná, mire gondolt, amikor a fent idézett sorokat leírta!

Ha már szóba hozta, elmondom, hogy a parlamenti választáson jelenleg esélyesnek tekintett pártszövetség évek óta gyűjti a polgármesterek és az önkormányzati képviselők javaslatait, hogy kormányra kerülve azonnal hozzáfogasson az önkormányzatok és az emberek életét megnehezítő jogszabályok, rendelkezések, pályázati rendszer, stb. megváltoztatásához. Úgyhogy pontosan Derecskei állításának az ellenkezője igaz: mi támasztunk elvárásokat a következő kormánnyal szemben.

Csak remélhetjük, hogy az értékmegőrzők korán megkezdett kampányában már túl vagyunk a mélyponton.

Sokat gondolkozunk, válaszoljunk-e a minket ért támadásokra, vagy hagyjuk annyiban a vádakat. Mindkettő mellett védhető érvek szóltak, de aztán kibillent a mérleg nyelve. Röviden válaszolunk, de nem magunkért, hanem a falu, a tisztánlátás érdekében. Tudjuk, hogy válaszainkkal támadási felületet adunk, ha mást nem, hát azt, hogy visszamutogatunk a múltba, és azt ők nagyon nem szeretik.

Több mint fél év van az önkormányzati választásig, de az értékmegőrzők annak ellenére megkezdték a kampányt, hogy sokkal fontosabb tennivalóink vannak: fel kell építenünk az óvodát, bővítenünk kell az iskolát, pályázatokat kell írunk, terveket kell készítenünk, meg kell küzdenünk a csatorna adóssággal, stb. Még jó, hogy nem politizálnak!

Lássuk sorjában!

Az adócsökkentéssel kapcsolatos cikk szerzője valószínűleg nem véletlenül nem adta nevét a véleményéhez! Kár, mert így nincs kinek válaszolnunk. Javaslom, kezeljük mindannyian ennek megfelelően a cikket!

Bedi Viktor viszont szeret szerepelni. A vélemény természetesen szabad, sőt szabadon le is írható. Szerencsére elmúltak azok az idők, amikor bárki - pusztán a véleményéért - jobb esetben valamilyen ítélettel börtönbe kerülhetett, rosszabb esetben nyomtalanul eltűnhetett valamelyik elmeagyógyintézet süllyesztőjében. A vélemény tehát szabad, de tényként állítani valótlan, mérgezni a helyi közéletet, az szellemi környezetszennyezés (hogy stilszerűek legyünk, ha már úgyis sokat foglalkozik ez a Kisbíró a hulladék kérdéssel).

Állításaival szemben nem a falu „jeles vezetői” (1. hazugság), hanem a polgármester úr írta ki a pályázatot a program-szervezői állásra. Ez így volt helyes, hiszen ő a munkáltató, nem a testület és pláne nem a jegyző (régebben előfordult, hogy a volt jegyző írt alá fontos dokumentumokat a polgármester helyett). A szabályosan meghirdetett állásra hatvanegyen jelentkeztek, köztük Bedi állításával szemben nem sokan, hanem mindössze hárman (5%) tordasiak (2. hazugság). Annak ellenére, hogy nem volt ott, meggyőződéssel állítja, hogy a jelenlegi vezetés lesöpörte asztaláról a helyi jelentkezők önéletrajzeit (3. hazugság). A valóság az, hogy egy tordasit meghallgattunk annak ellenére, hogy a három tordasi jelentkező közül kettőnek nem szakirányú, szakközépiskolai érettségije, egynek gimnáziumi érettségije volt csak, szemben a negyven felsőfokú végzettségű (köztük tizenegy szakirányú, művelődésszervező vagy népművelő) nem tordasival. Az utóbbiak túlnyomó többsége a szakmájában töltött néhány év után jelentkezett az állásra. És bár szerintünk is nagyon fontos, hogy az adófizetők pénzéből lehetőleg tordasiak kapjanak munkát, az alkalmi „bizottság” fontosabb szempontnak tekintette a végzettséget valamint a szakmai gyakorlatot, és a meghallgatott húsz jelentkező közül egyhangúlag az azóta munkába állt Németi Lászlót javasolta a polgármester úrnak.

Megjegyzem, néhány évvel ezelőtt - a Kisbíró 2004. júniusi számának tanúsága szerint - a döntéshozókat senki sem hoz-

Művelődési ház igazgató kinevezése kapcsán a Képviselő-testület, tekintve, hogy az öt éves megbízása Bediné Németh Mártának lejárt, pályázatot írt ki. A pályázati szakaszban egy pályázat érkezett Bediné Németh Márta igazgató részéről. A testület a pályázatot elfogadta és Bediné Németh Mártát igazgatónak újabb öt évre kinevezte.

ta ilyen kellemetlen helyzetbe, egyetlen pályázó közül kellett kiválasztaniuk a legjobbat. Persze ez sem volt véletlen. Volt ugyanis olyan érdeklődő, akinek az akkori jegyző finoman értésére adta, hogy kár strapálnia magát, már megvan a nyertes!

Ezek után igazi felüdülés lehetne az egyesület elnökének cikke a Szabadság úti kátyúkról. Ő legalább nem hazudik, a számítógép billentyűzetét csak hangulatkeltésre használja.

Volt képviselőként jól emlékszik arra, hogy az említett út nem az önkormányzat kezelésében van, ahogy ezt elődeink a Kisbíró 2001. októberi, decemberi és 2002. augusztusi számában is leírták. A „sokan nehezményezik, hogy Tordas útjai lassan járhatatlanná válnak” mondata viszont azt sugallja, hogy az út mostanában ment tönkre.

Ez az állítás aljas, annak ismeretében, hogy a Kisbíró 2001. decemberi számában leírtak tanúsága szerint „az út teljesen tönkrement, hogy az út alapjaiban roppant meg a megnövekedett forgalom miatt”. 2001-ben még azt is leírták, hogy a „a falu átvezető út a Közútkezelő KHT kezelésében van. Ennek okán az önkormányzatnak nincs lehetősége az út javítására, esetleg a különböző KHT által végzett munka ellenőrzésére, vagy befolyásolására. Az elmúlt napokban végzett és mondjuk meg őszintén, rendkívül szakszerűtlenül, fejetlenül, tervszerűtlenül végzett munka sok bosszúságot okozott azoknak, aki az ingatlanuk előtti árkot és közterületet

A falun átvezető út a Közútkezelő KHT kezelésében van. Ennek okán az önkormányzatnak nincs lehetősége az út javítására, esetleg a különböző KHT által végzett munka ellenőrzésére, vagy befolyásolására. Az elmúlt napokban végzett és mondjuk meg őszintén, rendkívül szakszerűtlenül, fejetlenül, tervszerűtlenül végzett munka sok bosszúságot okozott azoknak, aki az ingatlanuk előtti árkot és közterületet

Bizonyára ő is emlékszik, így írhatott volna arról, hogy miért növekedett meg akkoriban a forgalom. A választ megtudhatjuk a HVG 2001. szeptember 9-i számából: „Szabálytalanul raktak le az M7-es autópályáról származó több mint ezer tonna veszélyes hulladékot, betontörmelékkel kevert, bontott aszfaltot egy Tordas melletti magáningatlanon. Márki Ferenc jegyző a Magyar Aszfaltipari Egyesülés szakmai állásfoglalására alapozta az engedély kiadását, mely szerint az aszfalt nem veszélyes hulladék... Az M7-es felújítása során a Magyar Autópályaépítő Konzorcium (MAK) eddig meg nem nevezett alvállalkozói hónapok óta szállítják és terítik a földutakra a felmart anyagokat” (a cikk olvasható a greenfo weboldalon).

***
A Martonvásár Tordas közötti közút állapotára vonatkozóan megkerestük az illetékes szerveket. A Fejér Megyei Közlekedésfelügyelet az ügyet „lerázta” magáról. Végeredményben a Fejér Megyei Közútkezelő KHT is „jegalte” a felújítás kérdését pénzügyra hivatkozva.
Az út kátyúzása, KRESZT táblákkal való kijelölése ugyan megtörtént, de ez nem változtat azon a tényen, hogy az út teljesen tönkrement, hogy az út alapjaiban roppant meg a megnövekedett forgalom miatt.

Nem tudjuk, hogy a mart aszfalt veszélyes hulladék-e vagy sem, de azt viszont igen, hogy nehéz kamionok szállítják. És nem csak akkor az aszfaltot, hanem azóta is a tömegtelen mennyiségű építési törmelékkel, és a ki tudja honnan származó, akár szennyezett földet.

Ha az út karbantartása és felújítása nem az önkormányzat feladata, akkor az előbb leírtak ismeretében a jópofa táblákra inkább a „Mi ez Feri?” és „Mi ez Jenő?” feliratot kellett volna felírni. Ők legalább az út tönkretételében illetékesek!

De Cifka úr nem csak önkormányzati szakember, hanem útépítésben is igen járatos, így neki is felteszek egy kérdést: „Mi ez Cifu?”

Segíték! Ez egy önkormányzati út, amiért a cége pénzt kapott, és amely már egy évvel a kivitelezés után is igen megviselt állapotban volt! Kérdés esetén azzal hárít, hogy a csatornások nem tömörítették rendesen az altalajt. Ez persze nem mentség, ha az önkormányzat javítási igénnyel lépne fel a céggel szemben, ön pereskedhetne a csatornásokkal, amiért trehányul dolgoztak. A baj csak az, hogy az önkormányzat nem tud javíttatni és perelni, mert nem ő volt a megrendelő. A megrendelő a csatornahálózatot kivitelező Geotorr, vagy valamelyik alvállalkozója volt, amelyik most perelhetné a céget az ócska út miatt, de akkor ön meg őt perelné az altalaj nem kellő tömörítése miatt. Ez már így is kisebbfajta csoda lenne, és még nem is beszéltünk arról a testületi üléseken állandóan visszatérő motívumról, hogy a csatornázással kapcsolatban ön volt a „Jani”, a képviselők mind önre támaszkodtak, amikor a csatornázás részleteit nem értették. Aprópó, a Víziközmű Társulatlban nem viselt valami tisztséget? Elég szövevényes az ügy, nemde?

A képen bemutatott útrészlet alatt pedig nincs csatorna, úgyhogy valami más lehet a probléma! Nem lehetetlen, hogy

az, amit sokan, laikusként már akkor is furcsálltunk: egy novemberi reggelen a fagyott, földdel kevert murvára (ezt ne nevezzük alépitménynek!), hóesésben tántorogva leverte az út szélét jelölő karókat, majd némi egyengetés után hozták a Kamazok az aszfaltot.

Ennyit mára az értékmegőrzők falu érdekében kifejtett tevékenységéről.

A kérdés persze jogos: mi van a főutcánkkal. A Szabadság út a Közútkezelő KHT. kezelésében van. A Kisbíró 2008. szeptemberi számában örömteli hírt közöltem az olvasókkal, „Reszkesettek úthibák!” címmel. A Fejér Megyei Közgyűlés Környezetvédelmi és Vidékfejlesztési Bizottságának akkori ülésén tárgyaltuk a megye útfelújítási programját, és akkor úgy látszott, nincs akadálya a Tordas-Gyúró út felújításának. Nem is volt, egészen mostanáig. Kiírták a közbeszerzést a felújítás tervezésére, kiválasztották a nyertes ajánlattevőt, megkötötték vele a szerződést, a polgármester úrral történt többszöri egyeztetés után elkészült a terv, sőt már érvényes építési engedély is van rá. Nincs viszont pénz. Méghozzá azért, mert a Bajnai-kormány leállította az útfelújításokat, azért, hogy spóroljon, hogy jó legyen az IMF-nél. Ő mindenáron tartani kívánja a 3,8%-os költségvetési hiányt, így majd lehet mutogatni a következő kormányra, hogy milyen gátlástalanul költekezik.

Ellenfeleink sokszor vádolnak azzal, hogy idehozzuk a politikát. Hozza a fene! Itt van a magától is, hiszen az önkormányzat mozgásterét alapvetően az állami „nagypolitika” határozza meg. Ezért fontos mindenkinek a szavazata most áprilisban. Is!

Teszár Tamás alpolgármester

Miért ilyen a főutunk állaga...

Kritikus (már balesetveszélyesnek is mondható) főutunkkal kapcsolatban írok néhány sort a magyar utak tervezésének és kivitelezésének burkolatra vonatkozó szabályairól.

Az aszfalt burkolatú útpályaszerkezetek méretezése és megerősítése című (ÚT 2-1.201 számú) kötelezően alkalmazandó útügyi műszaki előírás alapján kell Magyarországon minden új és felújítandó burkolat pályaszerkezetét (egy- és kétcsíkos) megtervezni és kivitelezni. A méretezésnél figyelembe kell venni az útszakasz forgalmi, terep- és klimatikus körülményeit. Ezekből legfontosabb az úton áthaladó forgalom nagysága, amely alapján az egyes utakat forgalmi terhelési osztályba soroljuk (A, B, C, D, E, K és R). A méretezési eljárás nem az áthaladó járművek darabszámát veszi alapul, hanem abból indul ki, hogy az útszakaszon hány db. 10 tonna tömegű járműtengely halad át. A különböző járműkategóriáknál egy képlet $(T[kN]/100)^2$ alapján meg kell határozni, hogy hány db. tengelyáthaladás felel meg a 10 tonnás járműtengelynek. Ebből egy kis matematikával arra az eredményre jutunk, hogy **egy jól megrakott kamionnak úgy 200.000 (kétszáz ezer) db. személygépkocsi felel meg.** Ebből a számból jól látható, hogy az utak fáradását, tönkremenetelét elsősorban az azon áthaladó nehéz-tehergépjárművek száma határozza meg.

Itt szemléletes példaként említhető a Szabadság út felső szakasza (Tordas Martonvásár felőli végétől a kanyarig), amely szakasz leginkább ki van téve a nehéz-tehergépjármű forgalomnak.

A mi tordasi főutunk a fenti forgalmi terhelési osztályok közül - meglévő pályaszerkezet alapján - még az „A” (legkisebb terhelési osztály) osztályt sem éri el, tehát kisforgalmú útnak sorolhatnánk csak be, **ilyet manapság kizárólag lakóutcákban építenek.**

A jelenlegi útpálya nemcsak állaga, hanem életkora miatt is felújításra szorul, **az útszakasz felújításáért annak kezelője, a Magyar Közút Kht. a felelős,** az útpályán bármilyen munkát kizárólag az ő megbízásából végezhető.

A közelmúltban a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. megtervezte a főút rossz állapotú szakaszának (Tordas Martonvásár felőli végétől Gyúró Tordas felőli végéig) felújítását. A tervet megkaptam véleményezésre, így láthattam, hogy nem csak új aszfaltretek terítését irányozza elő, hanem a kritikus helyeken a teljes burkolatalap részbeni cseréjét, megerősítését és az útpadkák és vízelvezető árkok rendezését.

Tódor Dénes tordasi lakos,
közlekedési éptömérnöki tervező,
útépítési műszaki ellenőr, felelős műszaki vezető

ISKOLAI HÍREK

Eltelt a február hónap, vele remélhetőleg a tél is.

A hónap közepén el is búcsúztattuk a telet az iskolai FARSANGI KARNEVALON.

Nagyon sokan öltöttek jelmezt, több osztály csoportos produkcióval készült. Ennek megfelelően értékelt a zsűri is. Külön méltatta az egyéni, a kis és nagy csoportos produkciókat. Azután volt sütemény, szendvics, üdítő, értékes tombolatárgyak, s igazi jó hangulat.

Mindebben jelentős szerepe volt a kedves szülőknek. Köszönünk szépen minden segítséget, amely a rendezvény sikere érdekében történt.

Február 22-én délelőtt rendeztük meg az iskolai KI MIT TUD-ot. Sokan szerették volna megmutatni tehetségüket, ügyességüket. Dicséretre méltó volt diákjaink felkészültsége, ugyanakkor dicséretes volt a hallgatóság fegyelme. Kellemes, jó hangulatú délelőttben volt részünk. Amíg a zsűri döntéshozatalra vonult vissza, addig Pók Máté és Récsi Ádám 8. osztályos diákjaink Domak Anikó tanárnő énekét gitáron kísérvé daltanításba fogtak, így aztán együtt énekelt az egész iskola. Ezután a zsűri eredményt hirdetett, négy különböző kategóriában értékelt diákjaink teljesítményét.

Népzene, néptánc

I. helyezett: Kankalin énekegyüttes

Különdíj: Turú András 1. o. és Szilágyi Szabolcs 3. o.

Különdíj: Pápai Áron 4. o.

Modern tánc

I. helyezett: Legyetek jók, ha tudtok – testvérpáros produkció (Schachay Bettina és Viktória, Milichovszky Emőke és Zita, Németh Renáta és Beatrix)

I. helyezett: a 3. osztályos Cowboy lányok

Különdíj: a 4. osztály mindkét csapata

Vers, mese

I. helyezett: Takács Réka 2. o.

Különdíj: Benkei Sára 4. o.

Egyéb

I. helyezett: Bokros Virág 8. o. zongora

I. helyezett: Kónya Kitti, Szabó Réka, Kovács Nikol furulya

Meglepetés produkció: Domak Anikó tanárnő, Récsi Ádám és Pók Máté 8. o.

Gratulálunk a KI MIT TUD győzteseknek!

Népdaléneklési verseny, ahonnan sok diákunk jutott a megyei döntőbe, amely március 19-én, Soponyán lesz. Kívánjuk a legjobbakat, és sikeres szereplést. Kívánjuk, hogy énekeljete szívetekből úgy, ahogy ezt máskor is tettétek!

Március hónapban részt veszünk a hagyományos pázmándi Kempelen Napokon. A meghirdetett versenyek közül a mezei futásban, matematika tudományokban és versmondásban szeretnénk majd jeleskedni.

Az iskolavezetés meglátogatta a nagycsoportos óvodásokat, akiket hamarosan iskolánkban köszönhetünk. Kedves, vidám, nagy létszámú csapat érkezik szeptemberben. Szívesen láttak, fogadtak bennünket, ezt majd több és rendszeres látogatás is követi.

A felső tagozatos tanulók és a 4. osztályosok megtekintették a művelődési házban a rendőrség bűnmegelőzési vándorkiállítását. Azt hiszem sok-sok tanulsággal szolgálhat diákjainknak és a felnőtteknek egyaránt a kiállítás témája és anyaga. Köszönjük Németi László úrnak, hogy megszervezte és ide elhozta a rendőrség történelmi múzeumának anyagát.

Március 8-9-én fogadóórakon vártuk a kedves szülőket.

Március 20-án, szombaton iskolánk részt vesz a falutakarítási programban.

Március 23-24-én nyílt tanítási napon várjuk a kedves szülőket, az érdeklődők látogatását. Részletes programot ezzel kapcsolatban az iskola honlapján olvashatnak majd.

(www.tordas.hu/iskola)

Március 31-én fényképezés az iskolában.

A felsorolt különféle programok már a tavasz közeledését jelzik és ígérik, melyre mindannyian nagyon várunk. Talán azért is, mert egy pihenés nélküli hosszú időszakot tudhatunk magunk mögött. Többet lehetünk a szabadban, a természetben. Erről egy szép idézet jut eszembe:

„Akinék élvezetet ad a madárdal,
a víz csobogása,
a szél zúgásának zenéje,
az erdő e nagyszerű szimfóniája,
az szereti a természetet.”

Várjuk hát a tavaszt, a napsütést. A közelgő tavaszi szünetben kívánok mindenkinek jó pihenést, szép időt, a következő szám megjelenéséig jó egészséget, kitartó munkát, ehhez pedig erőt.

Somfai Sándorné igazgató-helyettes

Önkéntes dala

Isten hozzád apám, anyám, kedvesem:
A hazáé a legelső szerelem,
A szabadság harcaiba elmegyek,
S vissza csak győzelem hoz engemet!

Emelkedik a szabadság zászlója,
Ki ne menne, ki ne menne alája?
Hej, leértük a keserves időket,
Mikor érte meghalni sem lehetett!

Keljetek föl régi sírok lelkei,
Elrabolt szabadságunknak hősei!
Nézzetek ránk, s vigasztalva légyete,
Nem hiába folyt el a ti véretek!

Nincs ugyan már a magyarban annyi vér,
Mennyi eddig elfogyott a hazáért,
Haj, de ami kevés magyar vér kering,
Szabadságért kifolyt vérből származik!

Isten hozzád apám, anyám, kedvesem:
Szabadságé a legelső szerelem:
Szent szabadság, ha te nem lehetsz miénk,
Sírjainkon miénk lesz a dicsőség.

Vajda János

Február 24-én került megrendezésre iskolánkban a területi

„MOSTAN EMLÉKEZEM AZ ELMÚLT IDŐKRŐL”
(Ilosvai Selymes Péter)

Kerek évforduló lesz 2010. tavaszán. Az új iskola felavatásának 20. éve. Nagy nap volt ez községünk életében, méltó emlékezni rá.

Először az 1700-as évek végén épült itt iskola, egy szobából állt, sárból, vályogból épült. Sok gyermek szorzkodott benne, egy tanítóval. Később építettek hozzá még egyet. Egész nap folyt a tanítás. Az 1800-as évekből nincs írásos emlék, csak annyi, hogy már két tanító volt. Egészen 1941-ig, amikor 8 osztályos lett az iskola, Pöntör István és Ormosi Lajos személyével. Amikor a háború közeledett, 1944. őszén abbamaradt a tanítás. Az iskolát először német, majd orosz katonák foglalták el. Csak 1945. tavaszán hagyták el a falut. Április 1-én – a jegyzőkönyv szerint Görög Tibor lelkész közli a lakossággal, – „a közeli napokban meg lehet kezdeni a tanítást.”

Az iskola termei használhatatlanok voltak. A kultúrotthonban és a tornateremben helyezték el a megmaradt padokat. Tanítók nem voltak. Ormosi L. meghalt, Pöntör I. fogságban volt. Egy tanítóképzős fiú és két tanultabb lány foglalkozott a gyerekekkel a lelkész segítségével. 1945. őszén kántortanítónak nevezték ki Varga Lajost, egy évvel később Pöntör I. is hazajött a fogságból.

1946. szeptemberében a Dréher sörgyár szakszervezeti dolgozói kicsérélték az ablakokat, a padlót.

1947. márciusában állami tanítót neveztek ki Darnai Aranka személyében, aki orosz is tanított, és Pöntör Editet, aki második tanító volt az alsóban. Három tanító remekül orgonált. A felnőtt fiatalság találkozóhelye volt esténként az iskola. Színdarabokat tanultak, a sok jóhangú fiú dalárdát alkotott. Klasszikus zeneműveket tanultak több szólamban.

A katolikus iskolában az államosításig folyt tanítás Szalai József, majd Boros Dezső vezetésével. 1948-tól összevontan működött a két iskola.

Erdőmajorban 1967-ig tanította az alsó tagozatosokat Erős Zoltán, a felsősök gyalog jártak be a faluba.

Amikor idehelyeztek tanítani, attól kezdve már az írásos emlékeken kívül az emlékezetem is segített.

1956-ban már 3 tanterem volt, majd a tanítói lakásból kialakították a negyediket. Összevont osztályok voltak. 1963-ban került sor csoportbontásra. Az első osztály önálló lett.

Az épület állaga igen szegényes volt. Gerendás mennyezet, olajos padló, nyitott folyosó, udvari illemhelyek. Tanítás közben gyakran hullt fejünkre a por, s a szénrel fűtött kályhák nem sok meleget adtak. A hosszú padokban 4-5 gyerek szorongott. A szülők segítségével mindig próbáltunk egy kicsit javítani a körülményeken. Zárt folyosót, WC-t építettünk. A padozatot minden osztályban kicsérélték, az ablakokat É-i irányból D-re helyezték. A létszám és csoportbontás miatt mindkét iskolába jártak csoportok. Erdőmajorból behoztak minden csoportot, később a gyűróiakat is kellett fogadni. Napközit létesítettünk, étkezést is biztosítva. A megnövekedett tanulólétszám miatt négy helyen tanítottunk. Hiába fordított gondot a falu vezetése a feltételek javítására, a körülmények nem feleltek meg a növekvő követelményeknek. Egyre több fórumon merült fel egy új iskola építésének szükségessége.

1982-ben tantestületi értekezleten volt napirend az iskola 10 éves munkájának elemzése. Jelen volt minden községi vezető, a Megyei Műv. Oszt., a szakszervezet és pártbizottság is. Mindenki egyetértett az igazgatói beszámolóval, ami részletesen elemezte az oktatás viszonyait. Meglepődve vették tudomásul a tantestület véleményét és hangulatát. Belátták a tarthatatlan helyzetet és úgy döntöttek, hogy Tordasnak szüksége van új iskolára. Az építéshez szükséges összeget a község rendelkezésére bocsátották. Ezután jött a tereprendezés, építkezés sok-sok segítő kézzel. Elkerítették az udvart és hordták az építőanyagot. Naponta lestük a falak növekedését, s ha szemünk segít, tán hamarabb felépült volna. Sok nehézség volt építés közben. Komoly, hideg tél volt, sok hóval. Akkor rakták fel a tetőcserepet, ami hibásnak bizonyult, s le kellett cserélni. Nehéz volt megvalósítani az igényes tervet.

A sok nehézség miatt csúszott a határidő, de a végeredmény mindenért kárpótolta. 1989. tavaszán fejezték be a nagy

művet, mely a Makovecz tervező iroda tagja, Tamás Gábor műve, munkája.

1989. augusztus 20-án avatták fel ünnepélyesen. Fejér megye művelődési vezetője mondott ünnepi beszédet és vágta el a nemzeti színű szalagot, amit ő már biztosan nem őriz, de mi őrizzük az évek, s annak a napnak az emlékét. Nem feledjük

mindaddig, amíg élnek, akiknek valamilyen közük, munkájuk volt az új iskola létrehozásában. Büszkéek lehetünk rá.

Szeptemberben a falu gyermekei benépesítették a termeket. A falu, a kertészek virágokkal díszítették a párkányokat. Sebestyén János festőművész tanár magyar királyok képeit készítette el az aula díszítésére. Nevelőtársaim boldogan oktattak a szép termekben. Élni kezdett az új épület.

Az emlékek nem felejtődnek, ha a nemzedékek átadják egymásnak. Még sokan vannak, akik emlékeznek, akik büszkén néznek a szép, de már kopott új iskolára. A következő nemzedékek pedig tegyenek azért, hogy az iskola maradjon, legyen a falu díszé, a benne folyó munka a gyermekek boldogulását szolgálja.

Varga Károlyné
címzetes iskola igazgató

JUDO

2010. március 6-án Veszprémben rendezték meg az Észak-dunántúli Regionális Diákolimpiát.

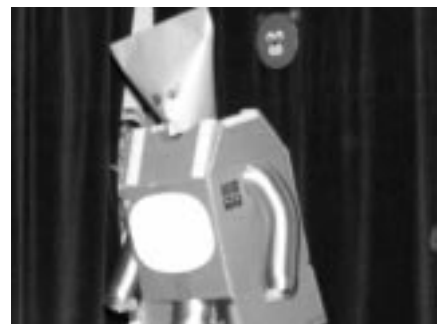
Eredmények: Kónya Bálint I. helyezés
Kalamár Botond V. helyezés

2010. március 7-én Budapesten meghívásos versenyen vettünk részt, ahol a következő eredmények születtek:

Kleman Noémi	I. helyezés
Kónya Bálint	I. helyezés
Kalamár Botond	I. helyezés
Sárossy Gyula	I. helyezés
Szabó Gábor	II. helyezés
Szilágyi Szabolcs	II. helyezés
Turú András	III. helyezés
Schachay Károly	IV. helyezés

Kalamár Domokos, edző

Az iskolai farsang képei

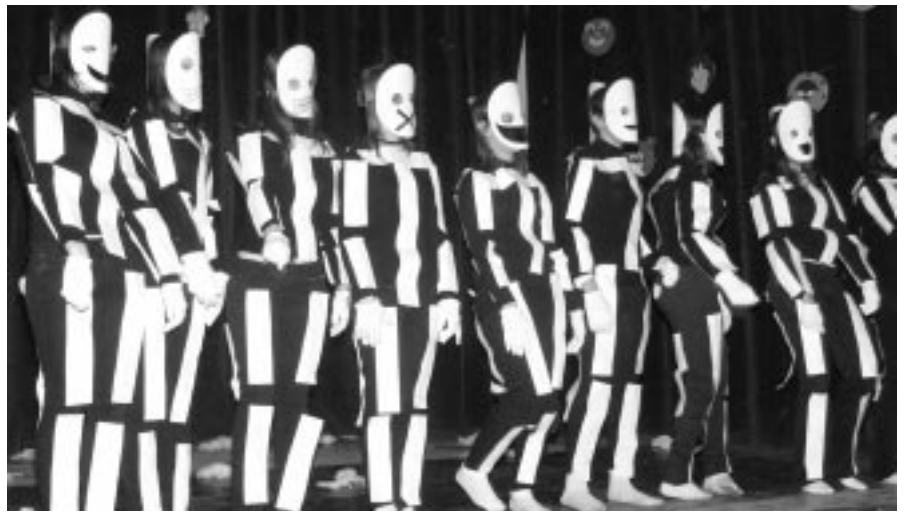

A MŰVÉSZETI ISKOLA HÍREI

A MŰVÉSZETOKTATÁS 2010. évi programtervezete

Március 27-28. Országos Táncszínházalkotó Bp., Papp László Sportaréna

Április 1. (csütörtök, utolsó tanítási nap), Húsvéti játszóház

Április 15-18. 20 éves az iskola, gyimesi testvériskola fogadása, műsor, tánc

Április 28. szerda (várhatóan ez az időpont) Országos Csoportos Néptánc Tanulmányi Verseny elődöntő, Székesfehérvár

Május 10. Hangszer és táncbemutató koncertek (Tordas-Gyúró, iskola-óvoda)

Május 21-25. Csíksomlyó, Gyimes kirándulás

Május 28-29. Országos Csoportos Néptánc Tanulmányi Verseny (továbbjutás esetén) döntő, Kecskemét

Június 7-12. Év végi vizsgák. 12. szombat néptánc vizsga zenészekkel! (Ez egyben a Tordasi Kulturális Nap is!)

Blockflöte verseny (február-március, még nincs kiírva!) Szentendrén

Augusztus 24-28. VIII. Szűcs Béla Tánc tábor

NÉPDALÉNEKLÉSI VERSENY TORDASON

„Úgy nőttünk fel, hogy mindig azt hallottuk: zeneoktatásunk kiemelkedő, előadóművészeink világszerte híresek, a Kodály-módszerre az egész világ felnéz. A magyar zeneoktatás, a magyar előadóművészet, zeneszerzés, zenepedagógia és a Kodály-módszer egyaránt helyettesíthetetlen szellemi hungarikumok. Olyan értékek, amelyek a Magyarországról kialakított képet kedvezően befolyásolják. A zeneoktatás nevelő hatását, kulcsszerepe lehet a magyar társadalom felemelésében. Az aktív zenélés olyan érték, amely közösségeket, mentálisan egészséges környezetet teremt. Kevésbé sérült társadalmakban megszokott, hogy minden egyes falunak saját kamarazenekara és kórusa van. Hazánk ebben is lemaradt, ennek megváltoztatásában a zeneiskoláknak kiemelt szerepük lehet. Úgy véljük, hogy a zeneoktatásba fektetett értékek sokszorosan megtérülnek.

Tévedés, hogy a zeneoktatásnak csak a zeneművészek képzésében van szerepe, tudományosan bizonyított, hogy a zene tanulás számos, az élet egyéb területén is bevethető képesség fejlődését katalizálja. A zeneoktatás segít, hogy Magyarországnak kreatívabb mérnökei és orvosai legyenek. A zene tanulás a kreativitás fejlesztése mellett a térlátás, a mozgáskoordináció, a koncentráció és a memória működésének javításában is kulcsfontosságú.”

Mindezeket a gondolatokat a minap adta közre a „Kodály-országa mozgalom” a zeneoktatás megvédése, az állami finanszírozás, a pedagógusok anyagi és erkölcsi megbecsülése érdekében. Tordason egyelőre működik a zeneoktatás, amit ékezen bizonyított február utolsó hetében egy sikeres rendezvényünk.

Az egész iskola kapta meg a szervezés jogát (tordasi-gyúrói általános iskola és művészetoktatás) 2010. február 24-én a Fejér Megyei Népdaléneklési verseny területi elődöntőjének megrendezésére. A versenyre öt település, Velence, Ráckeresztúr, Vél, Gyúró, Tordas népdalt kedvelő diákjait nevezték be szóló és csoportos kategóriában felkészítő tanáraik.

Iskolánk igazgató-helyettese, Somfai Sándorné üdvözlő szavai nyitották meg az eseményt. Háromtagú zsűri döntött a továbbjutókról, kik március 19-én Soponyán, a megyei döntőn vehetnek majd részt. A zsűri tagjai: Liber Endre népzeneész, a Tükrös zenekar tagja (elnök), Juhász Zsófia a Fejér Megyei Művelődési Központ igazgatója, népzeneész és Németh Ildikó a tordasi művészetoktatás vezetője.

A színvonalas népzenei koncert nagy részét iskolánk diákjai adták, összesen 56 fő, kiket Domak Anikó tanárnő szinte egy személyben készített fel. Emellett besegítettek Sármássy Zoltánné, Pók Endréné. A ráckeresztúri versenyző felkészítője Sutka Edit, a Velencéről érkezett Balázs Viktória, ki továbbjutott a megyei döntőbe, felkészítője Stíllné Szabó Zoé.

Iskolánkból továbbjutottak: Csillagfény Énekegyüttes (Gyúró), Erdélyi Kristóf, Antal Luca Dorottya, Magyarbódi Énekegyüttes, Sárossy Gyula, Benkei Sára Ágnes, Turú András, Szabó Réka, Dudás Eszter, Kankalin Énekegyüttes, összesen 44 gyermek.

A produkciók csodálatos élményt nyújtottak, gratulálunk a felkészítőknak és a résztvevő diákoknak, köszönjük a szülők, hozzátartozók érdeklődését!

Február 23-án az óvoda zenei napján léptek fel növendékeink, mutatták be hangszereiken tudásukat: Szekeres Szabolcs (tambura), Turú András (hegedű), Sárossy Sarolta (citera), Boldizsár Botond, Pók Zsófia, Benedek Kata, Szabó Réka, Kovács Nikol, Kónya Kitti (blockflöte). Művésztanáraik: Fersch Andrea, aki egyben a kis koncert szervezője volt, Domak Anikó, Kovács Márton.

Reméljük sok-sok kicsi gyermek kap majd kedvet a lelket építő muzsikálásra!

Köszönjük a Bucsi bolt ajándékát, a sok csokoládét, amelyet örömmel fogyasztottak el a versenyzők!

Németh Ildikó

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk Önt és családját
2010. március 15-én (hétfőn) 10 órára
a művelődési házba, ahol ünnepi műsorral emlékezünk
az 1848-49-es forradalom és szabadságharc hőseire.

Ünnepi beszédet mond:
Boros Bánk Levente
politológus

KÖNYVTÁRI HÍREK

Kedves Olvasók!

A naptár szerint itt a tavasz - és a tervezetések ideje. A ház körül és a kertben akad majd tennivaló bőven, de talán lesz alkalom pihenésre, kirándulásra, utazásra is. A jó időben előke-
rülnek a kerti grillek, és mindig jól jön egy új recept a sütöge-
téshez. A „Grillezés: 1-2-3 és kész!” című könyv ehhez nyújt
segítséget. Minden ételt három lépésben, egykettőre és köny-
nyedén elkészíthetnek még a kezdők is. Hogy teljes legyen a
menü, mártogatókat és salátákat is ajánl, meg persze számtalan
tippet, ami garantálja a sikert.

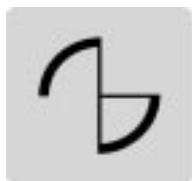
A gyerekek kedvében járhatunk, ha a „Játékos falatok gye-
rekzsúrra” című kötet ötleteiből merítünk. Bár kis szakács-
könyvről van szó, igazán mégsem a receptek, hanem a szöveg-
közi illusztrációk, színes képek jellemzik jól ezt a kiadványt.
Mókás, s nagyrészt ehető alkatrészekből összeállított vidám
teremtmények sora köszönti az ifjabb generációt. A közölt re-
ceptek olykor kissé eltérnek a magyar ízvilágtól (a könyvet né-
metből fordították), s az is előfordul, hogy olyan hozzávalókat
közöl, amely nálunk csak ritkán kapható, mégis érdemes egy-
szer-egyszer félretenniünk a látványos falatok kedvéért hagy-
ományos ételkészítési szokásainkat. Legendás találékony-
ságunkkal pedig bátran továbbgondolhatjuk az alapötleteket.

Azoknak, akik már a nyarat tervezik, jól jöhet néhány hasz-
nos információ és úti tipp. Naprakész adatok alapján tájéko-
zódhatunk közkezdelt úti célokról: a „Horvátország”, a „Szló-
vénia és a Trieszti-öböl”, a „Bosznia-Hercegovina” c. könyvek
segítségével.

Még több új könyvvel várok szeretettel mindenkit a könyv-
tárban!

Varga Szabolcsné

Beneveztünk a Napkorona Bajnokságba!

Kérjük küldje el Ön is, lakásán vagy
más ipari vagy szolgáltató épületén milyen
nagyágú napkollektor, illetve milyen telje-
sítőmennyű napelem található!

Levél cím: Szabadság út 87.,
E-mail cím: igazgatas@tordas.hu.

Szükséges adatok: név, cím, napkollek-
tor nagysága (m²), napkollektor típusa, nap-
elem kapacitása, napelem típusa.

NAPKORONA
BAJNOKSÁG
2009

Hajbin Tímea

A február az óvoda életében is a farsang jegyében telt. Ál-
arccokat készítettünk, farsangi verseket mondogattunk, bohókás
dalokat énekeltünk, mókáztunk és nagy izgalommal készül-
tünk a február 13-i farsangi multságunkra. Február 11-én a
Meseerdő bábszínház előadásában a Varázsvirág című előadást
láttuk, amely most is, mint eddig mindig, színvonalas bemuta-
tó volt. A multságot megelőző időszakban a gyermekek a jel-
mezüknek megfelelő kis bemutató verset is tanultak. Már a
gyülekezés alatt nagy volt a zsidongás, nevetés, a gyermekek
egymás, és az óvó nénik jelmezét méregették, csodálták, talál-
gatták, ki milyen maskarába bújt. A felvonulás, bemutatkozás
után aztán kiderült, hogy nemcsak a gyerekek, hanem a szülők
is napokon át készültek, ugyanis ismét összeverbuválódott a
„társulat” lelkes anyukákból, akik bemutatták nekünk „A kis-
kakas gyémánt félkrajcárja” című mesét, némileg átdolgozva,
a színtársulatra szabva. Szívmelengető érzés volt látni a gon-
dokról, az élet nehézségeiről elfeledkező, a mesébe, játékba
belefeledkező anyukák előadását. Ragyogó szemek, és nagy
taps köszönte meg nekik a szép élményt.

Rövid táncház után aztán előkerültek a szorgos kezek által
készített szendvicsek, és sütemények, valamint minden gyer-
mek kapott zsákbamacskát a szülők által összegyűjtött játé-
kokból csomagolva. Szólt a zene, ki-ki temperamentuma szer-
int táncolt, szaladgált, kergetőzött. A bejáratnál elhelyezett
dobozba közben szépen gyűlt az adomány. Ez, valamint a
szendvicsekért fizetett jelképes összeg 51 585 Ft bevételt
eredményezett. Ezt az összeget fejlesztő játékokra fordítjuk.

Köszönjük minden szülőnek a süteményt, szörpöt, a szend-
vicskészítéshez, ajándécsomagoláshoz nyújtott segítséget, a
„színtársulatnak” a rendkívüli előadást, valamint Simon
Györgynek és Bucsai Briginek a szendvics alapanyagot, Pollák
Györgynek a zöldségfélét és gyümölcsöt, amit még sokáig fo-
gyasztottunk az óvodában. Hálával és barátsággal köszönjük
meg Kunsági Tamásnak, hogy mint évek óta oly sokszor, most
is ellátta az erősítést.

Február 9-től 8 hetes szakmai gyakorlatát végzi óvodánk-
ban Weing Zsuzsanna, leendő óvó néni, akit sok szeretettel lá-
tunk körünkben.

A második félévben megindítottuk a nagycsoportban az
Ovizsaru elnevezésű, a Fejér Megyei Rendőrfőkapitányság
óvodai bűnmegelőzési programját, amely 6-7 éves gyermekek
részére készült biztonságra nevelő program. A program célja
a gyermekek biztonságérzetének erősítése a következő téma-
körök által.

- Az ismerkedés szabályai - az idegenekkel való viselkedés
- Szabályok otthon, az óvodában, betartásuk fontossága
- Idegentől ne fogadj el semmit!
- Egyedüli otthon tartózkodás szabályai (ajtónyitás, telefon, stb.)
- Az otthon veszélyei (mosószer, vegyszer, elektromos eszkö-
zök stb., segélyhívó számok)
- Biztonságos közlekedés: jelzőtáblák, közlekedési szabályok

A program a nagycsoportos korosztálynak próbálja meg a
bűn- és baleset megelőzés, az áldozattá válás elkerülésének
módját megismertetni az életkori sajátosságoknak megfelelő
formában játékkal, mesével, verssel, képekkel, rajzzal, színe-
zéssel.

Február 24-én immár hagyományos látogatást tett a nagy-
csoportban Kosaras Péter Ákos iskolaigazgató úr és Somfai
Sándorné igazgató-helyettes asszony. A látogatás bemutató-
zó, ismerkedési célt szolgál, mintegy megkönnyíti az óvodából
iskolába történő átmenetet. Ezt követi majd a leendő első tan-
ító néni bemutatkozása, majd csoportunk látogatása az első
osztályban.

Farkas Istvánné

Nyílt nap az óvodában

Kislányom már türelmetlenül várta, hogy eljőjön az a nap, amikor anya nem csak viszi az óvodába, hanem ott is marad. Persze felmerült a nagy kérdés: „Anyá! Akkor neked mi lesz a jeled”? Aztán persze nyugtázta, hogy „majd ott választasz”.

Ilonka néni, Évike néni és Dada Kati néni csoportjába, azaz a csibecsoportba „kerültünk”- mert több anyuka is ellátogatott a nyílt napra. Amikor beléptünk a csoportszobába, már javában folytak a munkálatok, a gyerekek az óvó nénikkel farsangi kalapokat festettek. Mi is gyorsan belevetettük magunkat a nagy munkába. Ezt követően elhangzott a varázsszó: „rámolás pakolás”- persze dalba szöve. A csemeték ennek hallatára, mint a szorgos kis hangyák, elkezdték a játékokat a helyükre vinni (gondoltam ezt otthon is bevezetem). Majd Ilonka néni elkezdte „lalalázni” a mindenki által jól ismert Magyar népmesék című rajzfilmsorozat dallamát. Minden gyermek hozta a kis ülepárnáját, és helyet foglaltak Ilonka nénivel szemben.

Kezdődött is a bábos meseelőadás. Meg kell hagyni, fantasztikus volt. Az anyukák is úgy élvezték, mint a gyerekek. A mese után egy kis torna következett, majd mosakodás és a reggeli.

A délelőtti folyamán felköszöntötték Abigélt a névnapja alkalmából, verset mondtak, sütittek.

Dada Kati néni később gyümölcsévésre invitálta a gyerekeket.

Ezután ízelítőt kaptunk a farsangi műsorból, elmondták a verseiket.

Hátra volt még a megfestett kalapok díszítése és elkészítése. Kis idő múlva sok kis kalapos lurkó rohangu fel és alá. Nagyon tetszett nekik!

Újra elhangzott a „rámolás pakolás”, és ebéd előtt még megmutatták nekünk a gyerekek, hogy ők mit is tudnak a színészmesterségről. Álarcokba bújtak és előadták a Kesztyűmese című darabot. Nagyon ügyesek voltak.

Majd megmosakodtak és várták az ebédet. Az ebéd után fogmosás és készülődés a csendes pihenőhöz. Biztos hamar el is aludtak, mert a délelőttiük alatt egy cseppet sem unatkoztak.

Én nem úgy éreztem magam ezen a napon, mint „külső szemlélő”, hanem úgy, mint egy gyermek, aki teljesen átélte anyaként azt, amit gyermeke nap, mint nap átél.

Aki nem tehetette meg, hogy velünk legyen ezen a napon, annak bátran ki merem jelenteni, hogy gyermekét, gyermekeit a legjobb kezekben tudhatja.

Köszönjük Nektek!

Király Krisztina

A MŰVELŐDÉSI HÁZ HÍREI

Programok

március

13. szombat 10:00-12:00 „Maszat művek” alkotói klub gyerekeknek

15. hétfő 10:00 Nemzeti Ünnepe

16. kedd 9:00-11:00 Vásár

18:00 Tordasi Asszonykórus

17. szerda 19:00 Filmbarátok Klubja

18. csütörtök 18:00 dr. Olofsson Károly, Placid atya „Hogyan éltem túl a Gulagot?” A 94 éves Placid atya tanúságtétele és élettörténete.

19. péntek 19:00 Filmbarátok Klubja

24. szerda 19:00 Filmbarátok Klubja

26. péntek 19:00 Filmbarátok Klubja

31. szerda 19:00 Filmbarátok Klubja

április

1. csütörtök 16:00 Húsvéti játszóház (Katona Mihály siba-fonás, Kovács Erika tojásfestés, melyhez, kérjük a festendő tojásokat hozzák magukkal. Vendég Fábrián Éva népdalénekes, mesemondó.)

2. péntek 19:00 Filmbarátok Klubja

4. vasárnap Sportegyesületi Húsvéti Bál

7. szerda 19:00 Filmbarátok Klubja

11. vasárnap Országgyűlési választás

12. hétfő Nyugdíjas klubnap

14. szerda 19:00 Filmbarátok Klubja

17. szombat 9:00-12:00 Általános börze- Bolhapiac

(A börzén lehetőséget biztosítunk, hogy a feleslegessé vált holmik gazdát cseréljenek! Sok szeretettel várjuk az eladni szándékozókat, és az érdeklődőket is! Asztalfoglalás, információ: 22/467-530, +36-20-359-77-36

Kedd esténként Tordasi Asszonykórus próbái.

Március 17-től az alábbiak szerint módosul a művelődési ház nyitva tartása. (A szünnap szerdáról csütörtökre kerül át.)

hétfő: 15:00-19:00

kedd: 8:00-19:00

szerda: 15:00-19:00

csütörtök: -----

péntek: 15:00-19:00

hétfő: rendezvények esetén

művelődési ház tel.: 22/467-530

kulturális szervező tel.: +36-20-359-77-36

Hírek, események

A 2009-es Fotópályázat képei továbbra is megtekinthetők a művelődési házban!

A május 10-i Madarak és Fák Napja alkalmából újra várjuk képeiket! Téma: A természet testközelből. A színes vagy fekete-

te-fehér fényképeket A/4-es méretben kérjük beadni. A képek leadási határideje 2010. május 5, művelődési ház. A legjobbnak ítélt képekből kiállítást rendezünk!

Vigyázz magadra! Bűnmegelőzési Vándorkiállítás

Március első napjain tekinthették meg a tárlatot, melynek célja a fiatalok tájékoztatása az őket leginkább érintő bűncselekményekről. A táblákon bemutatták a bűncselekmények széles skáláját, de megmutatták a védekezési, megelőzési lehetőségeket is. Az installációkon felhívták a figyelmet a saját és mások testi épségének védelmére. Ismertették, hogy mit tehetünk, ha egy bűncselekményt látunk. Tanácsot adtak értékeink védelmére, hogyan csökkenthetjük a rablás bekövetkezésének esélyét. Ismertették a drog-, alkoholfogyasztás következményeit, a diszko-balesetek veszélyeire hívták fel a figyelmet, de segítséget is adtak, megtudhattuk mi a teendő, hogyan előzhetjük meg az ilyen baleseteket. Az iskolai erőszak terjedése is egyre nagyobb méreteket ölt, ezért jó, ha felhívjuk rá a figyelmet. A családon belüli erőszak is terjedőben van, sajnos sokan még nem ismerik fel következményeit! Reméljük, hogy mind ezen bűncselekmények messze elkerülnek gyermekeinket, de fel kell készíteni őket a mai eldurvult világ kihívásaira! Jobb megelőzni a bajt, mint utóbb orvosolni, már ha lehetséges.

Március 6-án a művelődési ház Tavaszai „Baba-gyermek” holmik börszénjén az összes asztal megtelt ruhákkal, cipőkkel, játékokkal, plüss állatokkal, és egyéb babaápolási kellékekkel. A helyieken kívül jöttek Martonvásárról és Ercsiből is, színesítve a kínálatot. Remélem, hogy sok hasznos tárgy cserélt gazdát, nem utolsó sorban kedvező áron! Folytatás május 8-án a Nyári „Baba-gyermek” holmik börszénjén! Lehet gyűjtögetni, válogatni a kinőtt, megunt nyári gyermekruhákat, játékokat!

Ne dobja ki! Inkább hozza be!

Olvasó sarkot szeretnénk kialakítani a művelődési házban, ehhez kérjük segítségüket! Örömmel fogadjuk, ha kiolvasott, de még megkímélt állapotú magazinját, havi, vagy heti újságját behozza, vagy postaládánkba bedobja! Könyvespolcain porosodó, de olvasásra váró könyveit is szívesen fogadjuk!

Köszönettel vesszük, ha gondol ránk bútorvásárláskor, régi, de megkímélt foteljeit, ülőgarnitúráját is szívesen fogadjuk!

Köszönettel: Németi László kulturális szervező

Filmbarátok Klubja

A klub célja, hogy kellemes szórakozást nyújtson, lehetőséget adjon kapcsolatok építésére, barátságok kialakulására. Ehhez már csak Ön, Te hiányzol! Találkozunk szerdánként és péntekenként!

Vetíteni tervezett filmek: a részletekről érdeklődjön a klubtagoknál, vagy a művelődési házban!

Oldás és kötés (fekete-fehér, magyar filmdráma, 107 perc, 1963., rendező: Jancsó Miklós)

Utolsó tangó Párizsban (színes, magyarul beszélő, olasz-francia filmdráma, 136 perc, 1972., rendező és író: Bernardo Bertolucci)

Persona (svéd filmdráma -1966., rendező: Ingmar Bergman)

Holt költők társasága (színes, magyarul beszélő, amerikai filmdráma, 130 perc, 1989., rendező: Peter Weir)

Apocalypto (színes, amerikai kalandfilm, 2006., rendező: Mel Gibson)

Máté evangéliuma (fekete-fehér, magyarul beszélő, olasz-francia filmdráma, 130 perc, 1964., rendező: Pier Paolo Pasolini)

Filmbaráti üdvözlettel: Németi László kulturális szervező

WEBRE FEL! INTERNETES TARTALOM AJÁNLÓ

Biztosan többen érzékelték, hogy az internet szolgáltató nagyhatalmak a közelmúltban megajándékozták Tordast a széles sáv élményével. Üdvözlét mindenkinek a XXI. században! Hosszú út, ami idáig vezetett, jelentem megérkeztünk!

1. www.ted.com (angol) – Akkor mindjárt az elején egy példa, miért jó, hogy végre videókat is lehet letölteni Tordason is. A TED napjaink talán legfelkapottabb site-ja, ahol a világ legkiválóbb tudósainak, művészeinek, szakértőinek hihetetlen élvezetes előadásait nézhetjük, igaz angol nyelven. A Ted magyar kistesója: www.tedxdanubia.com

2. www.interpressmagazin.hu – Maradva a tudománynál, remek cikkeket olvashatunk a nyomtatott újságban vagy tölthetünk le egy-egy SMS-ért a site-ról. Az újság tordasi gyökerei miatt különösen ajánljuk.

3. www.hvg.hu – Átvezetve a gazdasági vizekre, tekintsük át a megújult HVG Online-t! A szellősebb, jobban elkülönített tartalom mellett újdonság a Napi merítés rovat, a szerkesztők és olvasók rendszeres blog ajánlója.

4. www.lepeselony.hu – Kisvállalatoknak ajánljuk, béreljenek irodát a Lépéselony Virtuális Irodaházban a többi 12.000 céghez hasonlóan! Az üzleti közösségi portálon létrehozhatják saját aloldalukat, bemutathatják cégüket, és vevőkre, beszállítókra, üzleti partnerekre találhatnak.

5. www.legyelte.hu – Bár a versenyre jelentkezni már nem lehet, de szórakoztató követni a „netminiszter” választást, amelyben 18-24 éves fiatalok kampányolnak és versengenek a virtuális Netország szavazóiért. Tessék választani!

6. www.netslager.hu – Ezen a versenyen még lehet indulni, március 28-ig! Nem kell mást tenni, mint elénekelni a „Tavaszi szél vizet áraszt” című dalt, videóra venni és feltölteni, hátha netslágér lesz belőle.

7. www.serpenyo.hu – Imád enni? Imád főzni? Ön a legjobb szakács? Itt a helye!

8. www.nana.hu – Egy a női online magazinok közül, viszont megújult, szebb lett, gyorsabb, tartalmasabb.

9. www.egeszsegkalauz.hu – A múlt havi egészségportálok után még egy alternatíva az egészség kalauz, orvosi tanácsokkal, szakértőkkel, tünetleírásokkal és gyógy módokkal.

10. www.arukereso.hu – Jó kis áru összehasonlító site a Sanomától, a mobiltelefonról a parfümökön át a játékaufókig sok mindent kínál. Pillanatok alatt kiderül, mi hol olcsóbb, ott vegye meg Ön is!

Idén is biztatok mindenkit, akinek van kedvenc weboldala és megosztaná, küldje el és bekerül a következő „Webre fel!” ajánlóba. Jó böngészést!

Szabó Erik, erik_szabo@hotmail.com

Tordas II. világháború utáni története

Az előző számban ismertettem a Hangya Szövetkezet által épített épületek sorsát napjainkig. Mindezek alapján mindenki eldöntheti, vajon a jó gazda gondosságával gazdálkodtak-e a rájuk hagyományozott javakkal az illetékes döntéshozók.

A továbbiakban a magángazdaságot felváltó termelőszövetkezetek történetét ismertetem. Tordason először az erdőmaji, majd néhány évvel később a községi szövetkezet alakult meg. A kezdeti nehézségek ellenére beindult a gazdálkodás ezekben az egységekben. Később a két szövetkezet a vezetőinek döntése alapján egyesült, Új Élet megnevezéssel.

A föld megmunkálását eleinte lovas fogatokkal, később a martonvásári gépállomás gépeivel végezték. A szövetkezet központját a SERNEVÁL (SERtés NEvelő VÁllalat) által használt Dréher épületekben alakították ki, eleinte állattartásra. A később beszerzett mezőgazdasági gépek javítása szükséges tette műhelyek kialakítását a meglévő épületekben.

Érdekeséggéppen meg kell említenem, hogy eleinte a szövetkezet nehezen induló munkáját a nem szövetkezeti tagok, az iparban dolgozók vasárnapi munkával segítették, társadalmi munkában. A gépállomás arató-kéveket gépei által levágott kenyérgabonát rakták keresztekbe, hogy megóvják az esőtől. A szövetkezet később saját gépekkel rendelkezett, a kombájnok alkalmazásával ez a kézi munka megszűnt. Sok fiatal szerzett tanfolyamokon gépkezelői ismereteket. A gépek beszerzése és a saját gépkezelők alkalmazása fokozatosan kiszorította a gépállomás által végzett munkákat, csaknem minden munkát, beleértve a gépjavítást is, a szövetkezet tagjai végezték.

A szomszédos Gyúron is egyesült az ott működő két szövetkezet. Tordas és Gyúró közös tanácsának megalakulása után, felvetődött a termelőszövetkezetek egyesítésének kérdése is. Hosszas alkudozás után a létrehozott közös Gyúró-Tordas Egyetértés Termelőszövetkezet központja, irodái és vezetősége Gyúróra, a műszaki egység és vezetősége Tordasra került. Később a tsz is ennek a döntésnek megfelelően fejlődött, így Tordason épültek meg a terménytisztító, a terményszárító és a terményraktárak, Gyúron alakult ki az állattenyésztés (sertés, ló, szarvasmarha) infrastruktúrája.

A szövetkezet a két község sok lakójának biztosított munkát és megélhetést. A növénytermesztés mellett kertészettel is foglalkoztak, főleg paradicsom termesztéssel. A kevésbé jó adottságú területekre erdőt és sárgabarackost telepítettek. A nagy szarvasmarha állomány élelmezését új gyepterületeken biztosították. Mivel a szarvasmarha ridegtartása nem tette lehetővé a fejést, a hústermelést választották. A szabadon tartott csordákat villanypásztorok őrizték és állatgondozók felügyelték.

A megtermelt termények hasznosítására nagy anyasertés állományt alakítottak ki, modern elletőket építettek, megfelelő fűtéssel, vízugaras területmosóval. A szaporulatot felnevelve, hizlalva értékesítették. A takarmányellátást saját daráló és takarmánykeverő biztosította.

A szorgalmas, vállalkozó szellemű tagoknak a szövetkezet anyakocákat biztosított, hogy az ún. háztájiban felnevelt sertéseket a közössel együtt értékesítve anyagiakban gyarapodjanak.

A szövetkezet több lábon állása érdekében különböző ipari egységeket hoztak létre, így alakult meg az esztergályos és az építő részleg. Sok, előtte bejáróként ingázó ember jutott ezáltal helyi munkalehetőséghez.

Összességében elmondható, hogy a létrehozott termelő közösség hosszú távon jól gazdálkodó, fejlődő egységgé nőtte ki magát, a nagyüzemi gazdálkodást vezetőik hozzáértésének, és a dolgozó tagság szorgalmának köszönhetően.

A rendszerváltás után a széthullás jelei mutatkoztak, mára megszűnt ez a termelési forma. Hogy ez a folyamat miért következett be, arról csak feltételezések vannak. Vajon az itt dolgozók és vezetők mindent megtettek-e annak érdekében, hogy ez ne így történjék? Vagy a nagymamám korábban már említett jóslata teljesebben, amikor azt mondta, hogy egy új Babel tornya épült? Ez a torony Isten tervével ellenkezett, ezért az összeomlás elkerülhetetlen volt, mert Isten áldása nélkül, homokra épült, és nem biztos talajra.

Varga Sándor

RECEPT

„...Addig még úgyis hoz valamit az élet...”

Előző nap megsütöttem a tésztát, majd betöltöttem a krémmel, és kidermedni egy éjszakára a hűtőbe tettem. Reggel korán keltem, és rögtön a hűtő felé vettem az irányt. Minden rendben... Ilyen egyforma kockákra talán még soha nem sikerült felszeletelnem egy süteményt sem. Olvasztott csokoládécsíkok, pisztácia darabkák, tejszínhab falevelek, gyöngyök, és csokoládé díszek kerültek a mértani pontosságú kis költeményekre. Csinos kis tortadobozba, elvágólagosan, 25 db. fehér-csokoládés sütemény került. Gondoltam megmérettetem a sütit, és magamat is. Dobozzal a kezemben, térdig a latyakban csúszkáltam a megmérettetés helyszínére felé. Mivel akartam és hittem is a győzelmet, útközben már a délutáni eredményhirdetésre készültem. Meghatódottság, köszönőbeszéd... délutánig többször is átfogalmaztam és elgyakoroltam a tükör előtt. Arany habverő a magasban, meghajlás, mosolygás, könnyek... „köszönöm anyu”. Nem vagyok normális!

Kinga jelmezével és titkolt izgatottsággal a gyomromban ballagtunk délután a verseny helyszínére.

Jelmezest műsor, műsort jelmezes követett, amikor a végén megragadta a karomat egy kéz. - Gyere zsűrizni a sütitket! - ...De, hát, én... (a csudába, kinek mondom el, kinek köszönöm meg, feleslegesen hajlongtam egész délután).

- Neked a zsűriben a helyed!

Egyszeriben egy végelethetatlannak tűnő, sütikkel megrakott asztal előtt találtam magam.

- Kóstoljunk!

A gyomrom mandarin nagyságú, ebbe egy falat sem...

- Muszáj!

Mit nem adna ezért a lehetőségért Emma lányom, én meg csak állok és arra gondolok, majd csak meghozza az étvágyam valamelyik. No, azok lettek az elsők a kóstolásban, majd követték a bonyolultnak, munkásnak tűnők és végére maradtak a „ronda, de finom” sütik. Kisvártatva ott álltam a színpadon és kezeket szorítottam. Ez sem egy utolsó érzés, de elmaradt a „köszönöm anyu”, elmaradt a meghajlás. Különdíjat ugyan kaptam, de az arany habverőt más vitte haza. Két kislány, Kleman Noémi és Sztyéhlík Dorka, nem volt köszönöm, nem volt meghajlás. Ujjongás az volt, meg csillogó szem, és tapsoló közönség. Csak remélni tudom, hogy odahaza volt köszönöm anyu, vagy köszönöm nagy, hiszen tőlük kapjuk a tudást. Őgy akarjuk csinálni, ahogy ők, és azt az ízt akarjuk érezni évek múlva is, amit náluk, az ő asztaluknál éreztünk. Az ízekhez emlékek társulnak. A lányoknak biztosan emlék lesz az az íz is, amivel nyertek. Köszönjétek meg anyának, szomszéd néni-nek, vagy az internetnek ezt a díjnyertes receptet!

KINDER BUENO

Hozzávalók

Tészta: 6 db tojásfehérje, 6 ek cukor, 1 ek étolaj, 2 ek liszt, 2 ek zsemlemorzsa, 1/2 csomag sütőpor, 15 dkg vágott dió, 1/2 üveg mogyorókrém, háztartási keksz

Krém: 1/2 liter tej, 6 db tojássárgája, 25 dkg cukor, 1 csomag vaníliás pudingpor, 3 ek liszt, 10 dkg csokoládé, 25 dkg margarin, 2 dl tejszín

A 6 db tojásfehérjét a cukorral felverjük. Hozzáadjuk az étolajat, a sütőporos lisztet és a zsemlemorzst. Tepsibe tesszük és megszórjuk vágott dióval, majd megsütjük és a meleg tésztát megkenjük mogyorókrémmel. A tejből, tojássárgájából, cukorból, vaníliás pudingporból és a lisztből krémet főzünk, elkelezzük. Az egyik felébe belekeverjük a megolvasztott csokoládét, majd kihűtjük. A margarint két részre osztjuk és belekeverjük a sárga és a csokis krémbe. A tésztát megkenjük mogyorókrémmel, majd rákenjük a sárga krémet, ezt beborítjuk teje mártogatott háztartási keksszel, erre jön a csokis krém, a tetejére a 2 dl tejszínből vert kemény habot tesszük. Édesszájúnak ajánlom!

Gratulálok: Kunsági Gabi

GYEREKOLDAL

Varró Dániel: Nyúl tavaszi éneke

Mert, jaj, a nyár mint lepke röppen,
és ősszel minden oly riadt,
és télen sűrű, lassú ködben
dideregnek a nyúlfiak.

Tavasz, te cuppanásnyi szikra,
ha tappancsod a sárba lép,
vidorság száll a kis nyuszikra,
s megédesül a sárgarépa.

Bajuszt pödörsz a napsugárból,
s ugrálsz, mint gyöngé, lenge nyúl.
Ó, jaj, tavasszal szép a zápor,
és sokkal később alkonyul.

Remélem a lányokat sokan meglócsolják, a fiúk pedig sok-sok szép tojást gyűjtenek húsvét hétfőn! Ehhez segítségül néhány, talán kevésbé ismert locsolódóvers.

Jó reggelt, leányok, kik egybegyűltetek!
Tőlem, kis legénytől semmit se féljete.
Egy pár piros tojást kezembe tegyete,
Hogy tőlem hamarabb megmenekedjete!

Reggel jókor felkeltem,
Locsolkodni eljöttem.
Örültök-e, leányok?
Adtok-e jó kalácsot?
Mert ha nem, meglátjátok,
Nem jövök többé hozzátok!

A gerlemadár is megmosdik e napon,
Meglócsollak téged, gyönyörű galambom!

Pálinkás jó reggelt kívánok e háznak,
Főképp a dolgos szülők jól nevelt lányának!
Elmondom én gyorsan jövetelem célját:
Megöntözöm most a környék legszebb lányát.
Kívánok e háznak hát mindenből eleget,
Főképp békességet, egészséget és szeretetet!

Húsvét napja ma vagyok,
Tyúkot üssenek agyon,
Bor legyen az asztalon,
Hogy a vendég ihasson!
Kalács ide, mákos,
Forint ide, páros!
Szabad-e locsolni?

Húsvét hétfőn korán kelek,
Sonkát, tojást eszegetek.
Aztán gyorsan fölpattanok,
Késő estig locsolhatok.
Vár reám egy szelíd bárány,
Ó lesz majd a kedves mátkám!

Tojik a fehér tyúk,
Tojás van alatta.
Adják ide hamar,
Hadd fussak el haza!

Én vagyok apámnak
A legkisebb fia,
A puliszka mellett
Vitéz katonája.
Egészségükre kívánom a locsolást!

Hegedűs Mónika

Várunk mindenkit, aki ismerte és szerette!

Akármilyen hihetetlen, de
10 éves lett a Tordas Rádió!

Ennek okán nagybuli lesz a
székesfővárosi
Gödör Klubban a
szabadság és a forradalom
istentudjahányadik
évfordulóján.

Éljen és virágozzék a
kalózok és a nép
megbonthatatlan
barátsága!

Pálinkát a kabát alá és enter
frí!

Fellép a Dadaista Március nevű formáció, mely erre a nemes napra alakul az elfelejtett, prehisztikus muzika unikum, a Sztránnije Igrí valóságghű megidézésére.

Itt lesz a labanc blues parafenomén, Ripoff Raskolnikov az ő triójával, és persze mindezek után támad a Tordas Rádió Party, hajnalig.

A mutatványokat Vj jellegű vetített fényjelenségek valamint Kása Béla fotókiállítása kíséri.

A buli hallható tartományát a Tilos és a Tordas Rádió élőben közvetíti hétfőn 21:30-24:00 között a neten is.

Itt:

Tilos: <http://yp.tilos.hu/tilos.m3u>

Tordas: http://yp.tilos.hu/tordas_radio_online.m3u.

Üdvözlettel a Tordas Rádió

POLGÁRŐR HÍREK

2010. február 22-én megtartottuk éves közgyűlésünket. Ennek napirendjén a Vezetőség előző évi beszámolója és ez évi tervének elfogadása szerepelt: ezeket a Közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

A hozzászólások között Kratanics Ákos, a martonvásári rendőrség parancsnoka tolmácsolta a rendőrség köszönetét, a tartósan, megbízhatóan végzett munkánkért, amelyre a továbbiakban is számíthatunk.

Juhász Csaba polgármester úr is megköszönte a szervezet egészének munkáját, amelyre a Képviselő-testület a továbbiakban is számít. Ennek bizonyítéka a megszavazott támogatás összege.

Az Országos Polgárőr igazolványok igényléséhez várjuk a még mindig hiányzó jelentkezési lapokat.

A vezetőség ezúton is megköszöni tagságának egész éves munkáját, szponzorainknak pedig az ehhez nyújtott támogatásokat.

Vezetőség

Tisztelt Támogatóink!

Az év kezdetével eljött az adóbevallások ideje is. Ilyenkor, a már hagyományos módon lehet az adó 1%-áról, annak sorsáról dönteni. Mindenkit felkérünk, döntsön lelkiismerete szerint.

Továbbra is várjuk, köszönettel fogadjuk az 1 %-ok felajánlását, illetve a készpénzben vagy csekken történő adományokat.

Nevünk: Tordasi Polgárőrség
Adószámunk: 19097439-1-07

Vezetőség

A Római Katolikus Egyházközség hírei

Március 14. Nagyböjt 4. vasárnapja
- 10 órákor szentmise

Március 21. Nagyböjt 5. vasárnapja
(Szent Benedek,
Flüei Szent Miklós)
- 10 órákor szentmise

Március 25. csütörtök
Urunk megtestesülésének
hírladása (Gyümölcsoltó
Boldogasszony) (főünnep),
templomunk felszentelésének
250 éves jubileuma
- 19 órákor ünnepi szentmise (közreműködik a
templom kórusa, utána szeretetvendégségre vá-
runk minden jelenlévőt)

Március 26. péntek - 18.00 órákor liturgia

Március 28. Virágvasárnap - 10 órákor szentmise

Április 1. Nagycsütörtök - 20.30-kor az utolsó vacsora
miséje

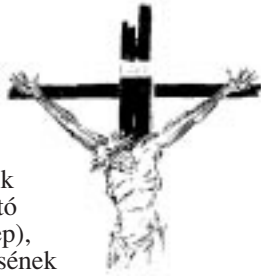
Április 2. Nagypéntek - 15.00 órákor keresztút,
20.30 órákor igeliturgia, hódolat a szent kereszt
előtt, szentáldozás

Április 3. Nagyszombat - 22.30-kor húsvéti vigília

Április 4. Húsvétvasárnap - 10 órákor szentmise

Április 11. Húsvét 2. vasárnapja - 10 órákor szentmise

Minden pénteken este 18.30-kor felnőtt bibliaóra a templom
hittantermében.

1760 -2010

Március 25.

**Szeretettel hívunk és várunk mindenkit a
Tordasi Római Katolikus templom
felszentelésének 250 éves jubileuma alkalmából tartandó
ünnepi szentmisére, március 25-én, Gyümölcsoltó
Boldogasszony ünnepén, este 18 órára templomunkba.**

Közreműködik a templom kórusa.

Idén 250 éves a tordasi római katolikus templom 1760-2010

1235-ben Endre király beleegyezését adja, hogy Salter vi-
téz Tordas nevű pusztáját Ugrin érsek testvérének, Csák Mik-
lósnek eladhassa.

1270-ben Martonvásári Gergely Tordas birtokot a hozzá-
tartozó szőlőkkel, a nyúlzigeti apácáknak adja. 1337. szept.
17-i határjárás dokumentumában is szerepel melyben egyik
határpontnak, a Kuldó és Tordas közötti templomot nevezték
meg.

1580 és 1619 között a török megszállás idején semmisül
meg a régi falu. Több mint 100 évig lakatlan pusztá lett. A régi,
elpusztult Tordas katolikus templomának helyét Balassovics
Márton evangélikus lelkész jegyezte fel: „ha Tordas községtől
kb. 1000 lépést észak felé fordulunk, a dombon szemlélhetjük
a templom szomorú romjait, köveket, elmállott falakat, az
alapzatokat”. Tupy András lelkész idejében köveiből az evan-
gélikus lelkészlak udvarát kerítették körül.

1697 júl. 7-én Sajnovics Mátyás jogot szerez többek között
a tordasi birtokra is és megkezdí újjaépítését, betelepítését. A
katolicizmus új élete is a Sajnovics- féle telepítéssel kezdődött.

1731 körül épült egy kis kápolna vályogból az akkori mag-
tárral egy fedél alá. Igazi oltára nem volt, de a szentmise be-
mutatásához szükséges szerekkel, szent ereklyét tartalmazó
hordozható szentelt oltárkövel rendelkeztek. Kezdtől a váli
plébániához tartozott.

1758-ban Biró Márton veszprémi püspök helyezte el az új
templom alapkövét és megszentelte a három harangot, Horányi
Gábor pest megyei alispán ajándékát.

Az építetést Sajnovics II. Mátyás végezte felesége Horányi
Katalin, az alispán leánya támogatásával. A környék települé-
sein (Érd, Tárnok, Bia, Torbágy, Rácalmás) ekkoriban besze-
dett veszprémi püspöki tizedeket a templom építésére fordí-
tották.

1760-ban készült el, a megáldást Balassa István csákvári
plébános végezte és Gyümölcsoltó Boldogasszony tiszteletére
és védelmébe ajánlotta fel.

(Forrás: Wünscher Frigyes,
Tordas, a Balogh Elemér szövetkezeti mintafalu)

* * *

Gyümölcsoltó Boldogasszony, Urunk Megtestesülésének hírladása, egyik legrégibb egyházi ünnepünk.

Az ünnep tartalma az, hogy Szűz Mária Jézus édesanyjává
lett. Mária ünnepként tartjuk számon, de természetesen első-
sorban Jézus Krisztusról szól az ünnep. Ugyanis Jézus világba
lépése, a hírladás rejtett eseményével kezdődött el. Az Úran-
gyalát követő beszédében Benedek pápa is erről elmélkedett a
szent Péter téren összegyűlt tömeg előtt. Azt mondta: „Az
Angyali Üdvözlés Szent Lukács evangéliumának elbeszélésé-
ben egy rejtve történt, egyszerű esemény – senki sem látta, sen-
ki sem tudott róla, csak Mária – mégis meghatározó jelentő-
ségű az egész emberiség történelmében. Amikor a Szűz ki-
mondta igenjét az Angyal bejelentésére, Jézus megfogant és
általa új korszak kezdődött a történelemben.....”

Nagyböjtben vagyunk. Most valahogy fogékonyabbak kel-
lene, hogy legyünk a vallásos élet dolgaira. Most Isten, az Egy-
házon keresztül még bővebben megajándékoz az Ő kegyelmé-
vel. A nagyböjti gyakorlatok, mint a keresztút, szentmise, gyó-
nás-áldozás, lelkigyakorlatok, bőséges kegyelmi források.
Mindezek segítenek, hogy nyitottabbak és befogadóbbak le-
hessünk arra, amivel Isten meg akar ajándékozni. Mária példa-
képünk és közbenjárónk segít, hogy ne szalasszuk el a kegyel-
mi lehetőségeket, hogy kihasználhassuk az alkalmas időt. A
nagyböjti szentidőnek hátra levő része legyen egy buzgón
megélt időszak, amelyben mintegy válaszolunk Isten kegyelmi
öszönzéseire. Zárjuk Benedek pápa szavaival: „A nagyböjti
időszakban gyakrabban elmélkedünk a Szűzanyáról, aki a Kál-
várián megpecsételte Názáretben kimondott igenjét. Jézussal,
az Atya szeretetének tanújával egyesülve Mária megtapasztalta
a lélek vértanúságát. Kérjük bizalommal az Ő közbenjárását,
hogy az egyház, küldetéséhez hűen, bátran tanúságot tegyen
Isten szeretetéről az egész világnak.”

* * *

További információk találhatóak alkalmainkról,
templomunkról és közösségünkéről az egyházközség honlapján:
www.tordasrk.hu

* * *

Vedd és olvasd!

Minden reggel e-mail fiókunkba érkezik a napi evangélium,
rövid szentírásmagyarázattal és egy fohással.

Feliratkozás: <http://evangelium.katolikus.hu/>

* * *

Idén is rendelkezhetünk adónk egy részéről. 1%-át valamelyik
egyháznak, másik 1%-át pedig egy alapítványnak ajánlhatjuk
fel. Kérjük, ajánlja fel személyi jövedelemadója 1%-át a

Magyar Katolikus Egyháznak.

A Magyar Katolikus Egyház technikai száma: 0011

Budavári Erzsébet

AZ EVANGÉLIKUS GYŰLEKEZET HÍREI

„Bízzatok! Él! Feltámadt!”

Kitavaszkodott... Körülöttem minden szép, mert minden él. Sőt minden a tavaszt, a feltámadást hirdeti. Ilyenkor valahogy minden szebbnek látszik. Jobban megy a munka is, és könnyebb egymásra mosolyogni, egymást elhordozni, szeretni. Tavasszal még az elmúlásról is könnyebb beszélni. Úgy tűnik, hogy a tavasz el tudja venni még a halál keserűségét is, szinte megcáfolja, hogy a halál lenne a mindenható úr, és a sírgödör lenne az emberi élet végállomása.

Húsvét ünnepe azonban jóval többet mond ennél. A tavasz elbűvölő szépsége sem tudja ugyanis elmondani azt, amire a mulandó embernek szüksége van: az örök élet evangéliumát.

Elgondolkodtat az ősi húsvéti köszönés: „Krisztus feltámadt”. Igen, ebből kell kiindulni, amikor a Húsvét üzenetét keressük. A Húsvét nem egyszerűen a „feltámadás” ünnepe, de nem is a „tavaszé”. Hiszen minden egyházi ünnep megüresedik, ha Jézus Krisztust kihagyjuk belőle.

A feltámadást sokféleképpen értelmezik, például úgy, hogy „meghalok, de gyermekeimben, unokáimban tovább élek”. A tavasz gyönyörű évszak, de csupán a természet körforgásának egy állomása. Virágzás – majd hervadás. A Húsvét nem egy emberi eszme, gondolat vagy vágyalom napja, mivel történeti alapja van. Nem az „ember” feltámadását, nem a természet megújulását ünnepeljük – hanem Jézus feltámadását.

Jézus önmagáról mondja: „Én vagyok a feltámadás és az élet.” Saját feltámadása a döntő igazolása annak, hogy van feltámadás. Ami közel kétezer éve történt, az nem csupán a régmúlt csodálatos pillanata. Sokkal döntőbb, hogy ő ma is él. A hívő embert azonban nemcsak a húsvéti evangélium győzi meg Jézus valóságáról. Naponta megtapasztalhatjuk, hogy Jézus él, hiszen megszólíthatjuk őt imádságban, Igéjében válaszol, vezet, irányít.

Húsvét fénye megvilágíthatja előttünk életünk igazi értékeit és távlatait, olyan reménységet ad, amelyet semmi földi hatalom vagy erő meg nem adhat. Nagyon szépen és személyesen fogalmazza meg ezt a Niceai hitvallás utolsó mondata: „várom a halottak feltámadását és az eljövendő örök életet”.

Süller Zsolt evangélikus lelkész

Eladó a menyasszony

820 nyugdíjas döntheti el a választást

Az idei parlamenti választás sem csak pártok, hanem az uszályukba állított civil szervezetek csatája is lesz. A Schmuck Andor-féle Tisztelet Társasága (TT) most hét alakulatnak kínálkozott fel. A szervezet holdudvarában olyan kétes személyek is megfordultak, mint az összejtobtrányban érintett Seffer István plasztikai sebész.

„Egy szál piros virág / jelzi azt, hogy összetartozunk” - fogadja a látogatót a Balázs Klári-Korda György énekes házaspár örökzöldje a Tisztelet Társaságának honlapján. A szervezet logójában ízlésesen elhelyezett vörös rózsza eredendően a nyugdíjasok összefogásának jelképe. Elképzelhető azonban, hogy a botanikai utalás az idei parlamenti választás előtt ismét valamelyik pártra fog vonatkozni.

Segítő bal

December utolsó napjaiban ugyanis a társaság alapítójának olyasmit sikerült elérnie, amivel kevesen dicsekedhetnek: magához kérte hét politikai tömörülés vezetőjét. Schmuck Andor az év végén fogadta hivatalában Mesterházy Attilát, az MSZP miniszterelnök-jelöltjét, Herényi Károlyt, az MDF al-elnökét, Retkes Attilát, az SZDSZ vezetőjét, a Kopolyi László fémjelezte MSZDP, a Centrum Párt, az MCF Roma Összefogás, utóbb pedig a Munkáspárt küldöttségét.

A tárgyalások témája a parlamenti választáson való együttműködés volt, és a TT január végén dönt, hogy mely pártot vagy pártokat ajánlja szépkorúnak nevezett tagjai szíves figyelmébe. „Olyan szervezeti megállapodást azonban, amelyet 2006-ban az MDF-fel kötöttünk, idén nem tervezünk” - mondja lapunknak Schmuck. Emlékezetes: a társaság annak idején öt személyt delegált az MDF országos listájára. Amint a Heti Válasz anno kiderítette, legalább hármuk Leisztinger Tamás baloldali üzletember köreiből tartozott; ez a kapcsolat aztán sokak számára újabb kétséget támasztott az MDF szándékaival szemben...

Azt viszont, hogy végül ki mellett teszik le a voksot, nem akarta megelőlegezni, mondván: „Erről a nyugdíjasklub-vezetők 820 fős tanácsának közös bölcsessége fog dönteni.”

Életet az éveknek

Érthető a tülekedés Schmuckék háza táján, hiszen a társaság nyolcszáz nyugdíjasklubon keresztül több mint 140 ezer tagot tömörít, s ezzel tálcán kínál megannyi szavazót. Mozgósító erejüket jelzi, hogy az utóbbi években számtalanszor megtöltötték a Papp László Sportarénát, hogy az alkalmanként 12-13 ezer fős közönség a Korda házaspár mellett Bangó Margit, Aradszky László, Csongrádi Kata vagy Csonka András slágereire érezhesse magát örökifjúknak.

De ha úgy adódik, Lenkei Gábor tart termékbemutatót a szépkorúaknak, melyen a szcientológus egyház oszlopos tagja az általa forgalmazott vitaminokat ajánlja a nagyközönség figyelmébe. (Nota bene, részben olyan termékeket, amelyekről a szakhatóságok megállapították: túlzott hatóanyag-tartalmuk miatt ártalmasak lehetnek, ezért tiltólistára kerültek, de Lenkei más néven ismét piacra dobta őket.)

Vélhetően a Tisztelet Társaságának köszönhetette az MDF 2006-ban, hogy 2429 vokssal, vagyis 0,04 százalékkal az ötszázalékos küszöbérték felett teljesítve bejutott a parlamentbe. Ez is jelzi, hogy az egy szervezetbe tömörített választók becserkézése a kis pártokat kecsegteti közvetlen haszonnal - nemhiába építette ki kapcsolatait a neoliberális irányba forduló MDF a Hit Gyülekezettel is.

Mivel a kis pártok közül egyedül Dávid Ibolyáéknak van esélyük bejutni a parlamentbe, a TT-nek kézenfekvő lenne ismét az MDF-fel megállapodnia. Kérdés azonban, hogy azok a szépkorúak, akik bizonyára nem felejtették el, hogy a Bokros-csomag leginkább őket sújtotta, szívesen szavaznának-e a liberális közgazdász kormányfőjelöltként felvonultató pártra.

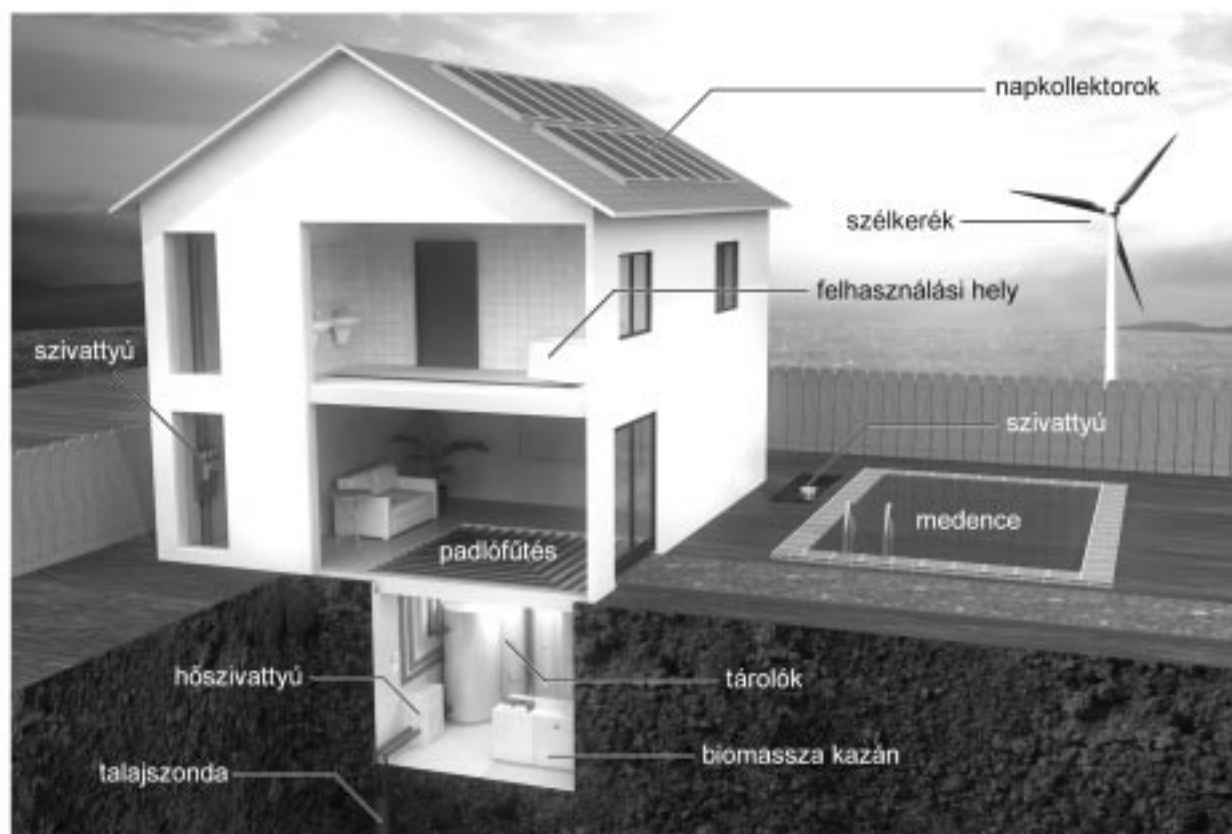
Bokros Lajos a jövőben sem kecsegteti sok jóval őket: a nyugdíjrendszert biztosítási alapúvá tenné, minek következtében akár csökkenhet is a juttatás összege, de - amint az Élet és Irodalomban írta - szerinte a nyugdíjrendszer stabilitása „fontosabb közpolitikai cél, mint az egyes nyugdíjak realértékének megőrzése”. Emellett ádáz ellenfele a 13. havi nyugdíjnak - annak a juttatásnak, melynek megőrzéséért a Tisztelet Társasága tavaly élénken kampányolt.

Schmuck: még nincs döntés az együttműködésről

Nem cáfolta a Tisztelet Társasága és az MSZP közeledését Schmuck Andor, a TT ügyvivője, ugyanakkor megjegyezte: a klubvezetők csak február elején döntenek arról, hogy mely párt vagy pártok programját ajánlják majd a szépkorúak figyelmébe. Schmuck ezzel kapcsolatban azt mondta: a társaság örömmel fogadja, ha valamelyik párt támogatja az általuk megfogalmazott öt pontot. Az ügyvivő ugyanakkor kijelentette, hogy a Tisztelet Társasága nem köt a 2006-os hasonló választási szövetséget egy párttal sem. Azt azonban továbbra sem tagadja senki, hogy az MSZP és a TT között programalapú választási együttműködés jöhet létre pár héten belül.

(részletek Szőnyi Szilárdnak hetivalasz.hu-n megjelent írásából)

Energiaforrásaink korszerű hasznosítása

Természetes környezetünkben rendelkezésünkre álló energiaforrásaink felhasználásával kialakított takarékos, modern fűtési és hűtési, valamint használati melegvíz készítő rendszereket ajánlunk, amelyek a hagyományos energiaforrások igénybevételét nagymértékben csökkentik.

Jelentős energiamennyiséget szolgáltató professzionális **napkollektoros** rendszerek

Személyesen is találkozhat velünk a **Construma** kiállításon április 16-18. között a **HUNGEXPO** Budapesti Vásárközpont G pavilonjában.

Levegőenergiát hasznosító **hőszivattyúk**

Villamosenergiát előállító **napelemes** és szélkerekes rendszerek

Nagy hatásfokú, automatikusan működő **biomassza kazánok** (apríték, pellet, tűzifa)

Igény és helyszínelmérés, telepítés, üzembe helyezés, szervizszolgáltatás.

Előtérben a tudatos energiagazdálkodás.

Várjuk jelentkezését!

THONAUER Kft. 1113 Bp. Daróczi út 36. www.th-energia.hu 06 1/372-7700 hungary@thonauer.net

Jelentkezzen a TORDAS.HU hírlevelére és nyerjen!

Most duplán megéri a tordasi hírlevelre regisztrálni: azon kívül, hogy első kézből tájékozódhat a települést érintő hírekről, nyerhet is!

A május 31-ig jelentkezők között kisorsolunk egy MP3 lejátszót!

Használt sütőolaj leadására továbbra is lehetőség van az óvoda belső udvarából nyíló, a tornaterem mellett lévő raktárban. Kérjük, csak szűrt olajat öntsenek a tartályba! Köszönjük, hogy óvja a környezetet!

NE FELEJTSE EL ADÓJA 1%-ÁT FELAJÁNLANI! KÖSZÖNJÜK!

Tordas Községért Közalapítvány, adósz.: 18499986-1-07
Bábel Alapítvány, adósz.: 18486874-1-07
Tordasi Polgárőrség, adósz.: 19097439-1-07
Tordas SE, adósz.: 19820923-1-07

TORDAS NAPTÁR

Az Önkormányzat a tavalyi naptár kedvező fogadtatásán felbuzdulva ismét elkészítette a község életét bemutató falinaptárt. Kérjük, hogy akinek nem sikerült átadnunk, a Községházán, ügyfélfogadási időben vegye át! Köszönjük!

VIRÁGVÁSÁR!

IDÉN IS MEGTARTJUK SZOKÁSOS VIRÁGVÁSÁRUNKAT!

**MUSKÁTLIK, EGYNYÁRI PALÁNTÁK,
FÜSZERNÖVÉNYEK,
BALKONNÖVÉNYEK NAGY
VÁLASZTÉKÁVAL VÁRJUK KEDVES
VÁSÁRLÓINKAT!**

**A VÁSÁR IDEJE: 2010. ÁPRILIS 10-11.
(SZOMBAT-VASÁRNAP)
8-TÓL 18 ÓRAIG**

**HELYE: MARCSINÁL,
A KÖZSÉGHÁZA MELLETT**

A legnagyobb érték az emberi élet!

A

tordasi

defibrillátoros csapat

a nap 24 órájában, felkészülten várja segélyhívásait!

06-30-249-99-99

KÖSZÖNETÜNKET FEJEZZÜK KI MIND-
AZOKNAK, AKIK LIPTAI JÁNOSNÉ
TEMETÉSÉN RÉSZT VETTEK, SÍRJÁRA
VIRÁGOT HELYEZTEK, ÉS EZZEL
FÁJDALMUNKAT ENYHÍTENI IGYEKEZTEK.

LANYA, FIA, CSALÁDJA

RENDŐRSÉGI TELEFON

20/969-5963

POLGÁRŐRSÉG TELEFON

30/630-8777

Hirdetési tarifák a Tordasi Kisbíróban

Apróhirdetések

Tordasi magánszemélyeknek 30 szóig ingyenes,
a további szavak 50 Ft/szó.

Nem tordasi magánszemélyeknek 30 szóig 500 Ft,
a további szavak 50 Ft/szó.

Tordasi cégeknek 30 szóig 1 000 Ft,
a további szavak 50 Ft/szó.

Nem tordasi cégeknek 30 szóig 1 500 Ft,
a további szavak 50 Ft/szó.

Keretes hirdetések

	tordasiaknak	nem tordasiaknak
egész oldal	20 000 Ft	25 000 Ft
fél oldal	12 000 Ft	15 000 Ft
negyed oldal	7 000 Ft	9 000 Ft
nyolcad oldal	4 000 Ft	5 000 Ft

Évi legalább három számban történő, azonos terjedelmű megjelenés esetén, előre fizetésnél 15 % kedvezményt adunk. Évi hat számban történő, azonos terjedelmű megjelenés esetén, előre fizetésnél 30 % kedvezményt adunk. Fizetés a megjelenés után történik, az árak tartalmazzák az ÁFÁ-t.

MEDITAX Tordas Kft. - BIOPATIKA – Tordas

Vénynélküli gyógyszerek, gyógynövények, gyógytermék, gyógyászati segédeszközök. Szakmai háttérrel szolgáljuk ki Önt! Vásárlóink vérnyomását ingyenesen megmérjük!

Óvjuk környezetünket! A lejárt, feleslegessé vált gyógyszer veszélyes lehet a környezetiünkre! Visszavesszük Öntől! Tordas, Somogyi B. u. 16.
Nyitvatartás: hétfőtől péntekig, 14-16 óráig, Telefon: 22/467-650, 30/268-58-43

Építőipari munkákat, felelős műszaki vezetést, művezetést és bonyolítást vállalunk. Tel.: 30/365-7786

Jó állapotú utánfutó eladó! Irányár: 80 000 Ft. Tel.: 70/371-7067

Keresek megvételre régi, hagyományos diavetítőt! Tel.: 70/371-7067

Kishíró - Önkormányzati lap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata

Felelős kiadó: Tordas Község polgármestere

Főszerkesztő: Veres Andrea

Kiadványyszerkesztés: Teszár Térképészeti Kft., Tordas

Nyomdai kivitelezés: Kamara Print Nyomda, Budapest

Példányszám: havonta 800 példány

Lapzárta után érkezett:

A másodfokon eljáró bíróság új eljárás lefolytatását rendelte el a Márki Ferenc által indított munkaügyi perben

A fegyelmi eljárás során 2007-ben hivatalvesztéssel sújtott jegyző fordult a döntés ellen munkaügyi bírósághoz. Az első fokon eljáró Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság a felperesnek kedvező ítéletet hozott, és kötelezte az önkormányzatot a Márki Ferenc által kért, csaknem 14 millió forint megfizetésére.

2010. március 10-én - a munkaügyi per kezdete után három évvel - a **másodfokon eljáró Fejér Megyei Bíróság, az elsőfokú eljárásban elkövetett súlyos eljárási szabálytalanság miatt**, a fenti, az önkormányzatot elmarasztaló ítéletet hatályon kívül helyezte, és **új eljárás lefolytatását rendelte el.**

Az elsőfokú ítélet tehát nem emelkedett jogerőre, a megismételt eljárás valószínűleg ismét évekig el fog húzódní.

Teszár Tamás alpolgármester

SZÜLÉSZET-NŐGYÓGYÁSZAT

DR. VARSÁNYI ANTAL

szülészeti-nőgyógyászati
magánrendelése

MARTONVÁSÁR, Brunsvik u. 1.

Két hetente szerda: 17-19 óráig.

Bejelentkezés: 06-209-580-538

Kardiológiai és pulmonológiai járóbeteg szakrendelés Tordason

Tordason a Háziorvosi rendelőben kardiológiai, és pulmonológiai járóbeteg szakrendelést tartunk.

Szívultrahang, 12 elvezetéses EKG, terheléses EKG, 24 órás EKG, 24 órás vérnyomás monitorozás, teljeskörű kivizsgálás. További invazív (szívkatéteres) kivizsgálást, műtéti beavatkozás elvégzését megszervezzük.

Légzésfunkciós vizsgálat, allergológiai kivizsgálás.

Kardiológiai és tüdőgyógyászati szakorvosi képesítéshez kötött gyógyszerjavaslat, receptírás.

Bejelentkezés: tel.: 22/467-527, 06 20/390 1505

Dr. Kertész Tamás kardiológus, pulmonológus szakorvos

Fontos telefonszámok:

1. Mentők 104
2. Betegszállítás 22/311-325
3. Orvosi rendelő 22/467-527, 20/390-1505
4. Orvosi ügyelet (Ercsi) 25/492-021, 25/492-008
5. Gyógyszertár 22/460-019 (Martonvásár)
6. Tűzoltók 105
7. Rendőrség 107 vagy 22/460-007 vagy 20/969-5963
8. Általános segélyhívó 112
9. Posta 22/467-503
10. Iskola 22/467-532
11. Óvoda 22/467-533
12. Polgármesteri hivatal: 22/467-502
(adóügy közvetlen száma: 22/668-067)
13. Csatorna üzemzavar bejelentés 30/641-6935
14. Fibernet (kábelTV) hibabejelentés 1280 (helyi tarifa)
15. EON áram műszaki hibabejelentés 80/533-533
16. EON gáz műszaki hibabejelentés 80/424-242
17. Fejérvíz hibabejelentés 80/203-895
18. Okmányiroda (Martonvásár) 22/460-081

Dr. Kertész Tamás háziorvos

Tel.: 22/467-527, 06 20/390 1505

Rendelési idő:

hétfő: 14 - 18, patika is nyitva

kedd: 12 - 16, patika is nyitva

szerda: 8 - 11

csütörtök: 8 - 11, patika is nyitva

péntek: 8 - 12

Tájékoztatásul a rendelési idő Gyúron:

hétfő: 8 - 12

kedd: 8 - 12

szerda: 12 - 16

csütörtök: 13 - 15

péntek: 9 - 12

KISTÉRSÉGI KÖZPONTI ORVOSI ÜGYELET

ERCSI, ESZE TAMÁS UTCA

Tel.: 25/492-021, 25/492-008

Szombat, vasárnap és ünnepnapokon Martonvásáron van ügyelet 9-től 17 óráig (Brunsvik út 1., 22/460-053).

Tordas Védőnői Tanácsadó

Szabadság út 87.

Önálló védőnői tanácsadás – helyettesítés:

Dolinka Zsoltné, szerda: 14 - 16

Védőnő közvetlen száma: 22/668-034, 20/550-4220

Orvossal tartott tanácsadás:

Dr. Kertész Tamás, szerda: 13 - 14

Szemészeti szakrendelés

Minden páratlan héten szombaton 9 - 12 óráig
Martonvásáron, a Brunsvik úti rendelőben

Dr. Jellinek Kinga gyermekorvos

Martonvásár, Budai út 27.

Telefon: 22/460 637, 30/44-45-779

rendelési idő:

hétfő: 8 - 12

kedd: 16 - 18

szerda: 16 - 18

csütörtök: 8 - 9, 14 - 16

péntek: 8 - 12

Tanácsadás:

szerda: 8 - 10